Milliyet

ÇOCUK

29 EKİM 1979 • Sayı: 44 • 10 Lira

Her hafta

ANSİKLOPEDİ eki armağan ediyoruz

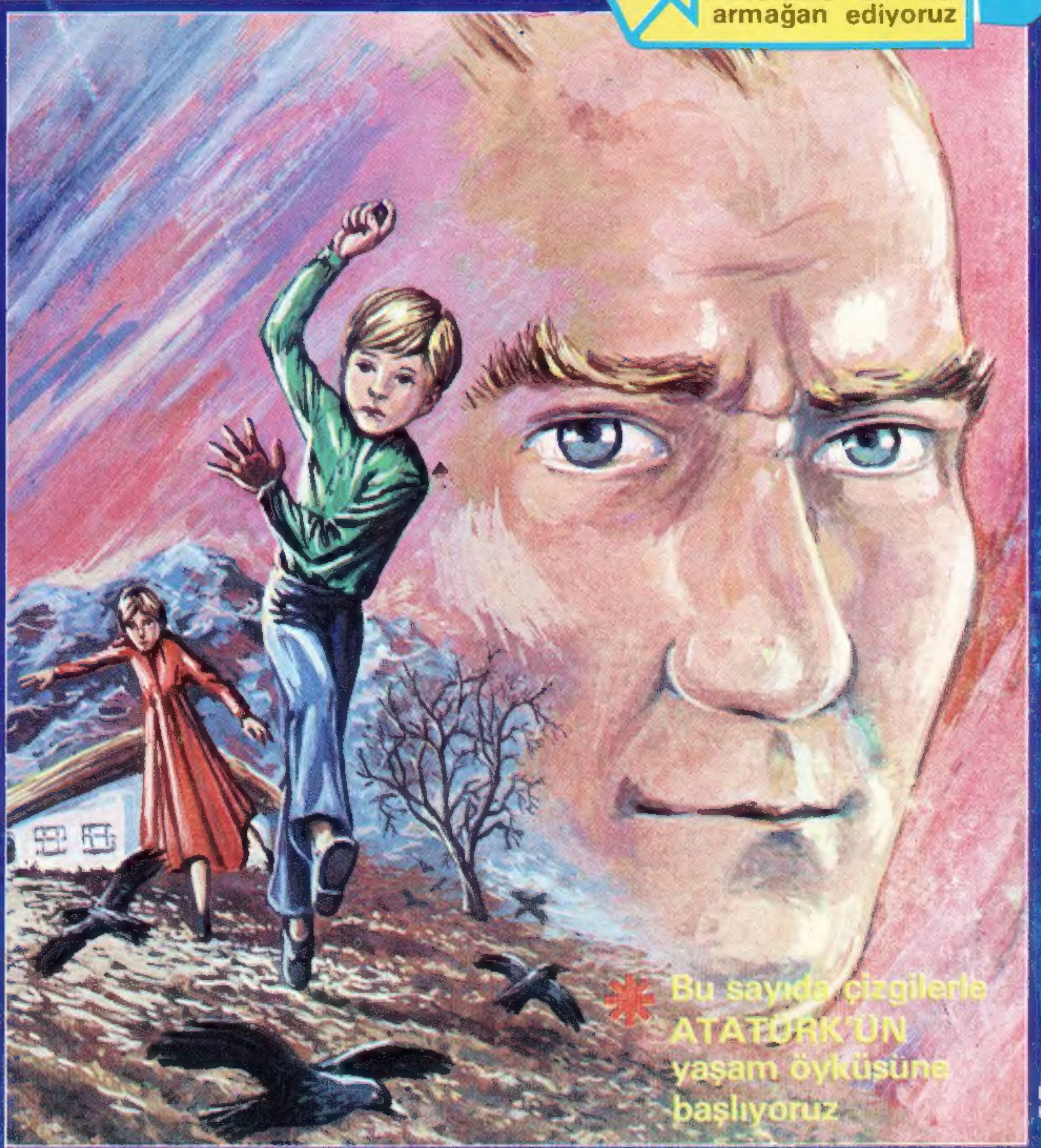

* Bu sayıda çizgilerle ATATÜRK'ÜN yaşam öyküsüne başlıyoruz

TEMEL REİS

SEVGİ

EĞER EVDE KALSAYDIN, NE GÜZEL OTURUP TOP OYNARDIK...
BAK BU OLANAKSIZ İŞTE. ÇÜNKÜ SAFİNAZ'A SÖZ VERDİM.

BÜTÜN ZAMANINI SAFİNAZ İLE HARCIYORSUN...
DOĞRU BU. AMA ONU HERKES GİBİ SEVİYORUM.

SAFİNAZ'I O KADAR ÇOK SEVİYORSUN Kİ, ONA GİDERKEN BENİ BİLE EVDE BIRAKIYORSUN.
DOĞRU DEĞİL BU.

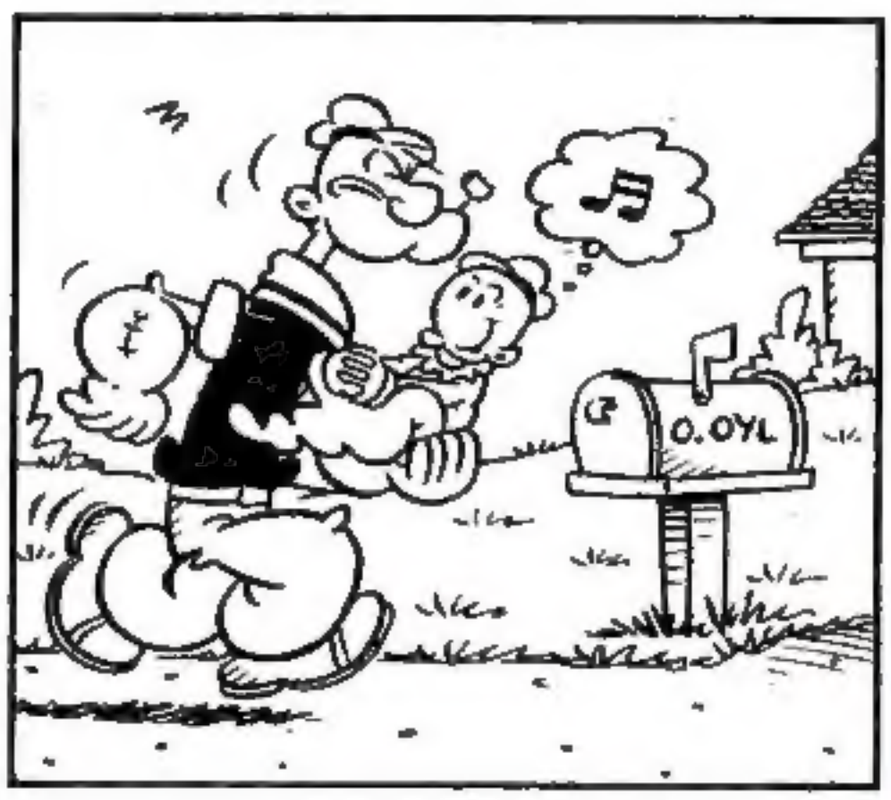
O.OYL

NE ARIYOR O BURADA???
EVDE YALNIZ KALMAK İSTEMEDİ DE...

NEDEN TOZ OLMUYORSUN?
BOŞVER SAFİNAZ... KALSIN.. ZATEN EVİNDE YETERİ KADAR TOZLU.

SEN ÇENENİ KAPAR MISIN?
?

EVET, ŞİMDİ SÖYLE BAKALIM... BENİ NE KADAR ÇOK SEVİYORSUN ?
?
?
?
?
BUD SAGENDORF 6-18
© King Features Syndicate, Inc., 1978. World rights reserved.

OKURUN SESİ

● Milliyet Çocuk Dergisi'ni çok seviyorum. Daha çok şiir yayımlarsanız sevinirim.

ALİ ERTURAN
(Nazilli)

● Dergimizi ilgiyle okuyorum. Uçaklarla ilgili bir sayfa hazırlar mısınız?

AYHAN ÇETİN
(Ankara)

Sevgili Ayhan kardeşimiz, önerinizi Her Hafta Bir Konu sayfasında dikkate alacağız. Esenlikler dileriz.

● Dergimizi çok beğeniyorum. Tüm Dünya ülkelerini her yönden tanıtan bir yazı dizisi yayımlayamaz mısınız?

SELAHATTİN KIYICI
(Sakarya)

Sevgili Selâhattin Kıyıcı, ilerde böyle bir yazı dizini hazırlamayı düşünüyoruz... Esenlikler dileriz.

● Dergimizi ilgiyle izliyorum. Dergimizde "Hacivat ile Karagöz"e yer verebilir misiniz?

ALİ GÖRÜŞKEN
(İzmir)

Ali Kardeş, önerinizi en kısa sürede yerine getireceğiz... Esenlikler dileriz.

HAFTANIN MEKTUBU

Dergimizi uzun süreden beri aralıksız izliyor ve beğeniyorum. İlk önce Yaşar Kemal'in "İnce Memet" adlı romanını yayımladığınız için teşekkürler. Ayrıca Pıtırcık'ın serüvenlerini, Larry Yuma'yı, Püskül ile Çilliyi, Pembe Panter'i, Temel Reis'i ilgi ile izliyor ve okuyorum. Çizgi Klâsikleri 26 birinde 26 öbüründe olmak üzere 2 cilt yaptırdım. Dergiyi yayımladığınız için hepinize çok, çok teşekkürler.

GÜNDEN YILMAZ

bizden size

SEVGİLİ çocuklar bugün büyük bir bayramı kutluyoruz: Cumhuriyetimizin 56'ncı kuruluş yıldönümü. Ülkemiz halkının canıyla, dişiyle savaşarak yarattığı bu büyük mucizenin önderliğini Mustafa Kemal Atatürk yapmıştır. Hepiniz O'nun yaşam öyküsünü, savaşımını, devrimlerini satır satır biliyorsunuz. Ama inanıyoruz ki, ne bilirsek gene de O'nu tanımak için azdır. Size bu sayıdan başlamak üzere üç hafta süreyle Atatürk'ün yaşam öyküsünü İbrahim Kalyon'un çizgileriyle vermek istiyoruz. Beğeniyle ve ilgiyle izleyeceğinizden kuşkumuz yok.

BU sayımızda ayrıca ilginizi çekeceğinizi umduğumuz bir gerçek öykü yayımlıyoruz: Dünyanın gizlerini çözmek için yaşamlarını tehlikeye atan nice kişilerden biri olan Robert Falcon Scott'un acıklı serüveni. Güney Kutbunu keşfetmek için yola çıkan, ancak çeşitli olayları yaşayarak sonunu kendi hazırlayan bir kâşifin öyküsünü severek okuyacaksınız.

Ulusal Egemenlik Anıtı

HEPİNİZE, hepimize Cumhuriyet Bayramımız kutlu olsun. Gelecek sayıda buluşmak üzere hoşça kalın sevgili okurlar.

İÇ SAYFALARDA

Uzay Çocukları / 4
Arın'ın Sakası / 8
Halit Kıvanç Sizlerle / 9
Edebiyat Sevgisi / 10
Totoş / 12
Pıtırcık'ın Serüvenleri / 16
Kirpi Çocuk / 17
Mehmet'in Çevre Dos../18
En Büyük Türk / 19
Tarihte Bu Hafta / 51
Test / 52
Bizim Ali / 54
Çocuk Klübü / 55
Taşkın Amca / 55
Her Telden / 57
Red Kit / 58
Bilmece — Bulmaca / 62
Her Hafta Bir Konu / 64
Mektup Arkadaşı / 64
Yanıtlar / 64
Okurdan Okura / 65
Eğlence Sayfası / 66

Milliyet ÇOCUK DERGİSİ

Sahibi: Milliyet Gazetecilik A.Ş. adına
ERCUMENT KARACAN

Genel Yayın Müdürü: ÜLKÜ TAMER

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: GÜL ÖNET

Teknik Yönetmen: EDİP ALŞAR

Pazartesi günleri yayımlanır ● 29 Ekim 1979 / Sayı 44 ● Sıra No: 335

Milliyet Yayın A.Ş. tarafından hazırlanmış, Milliyet Ofset Tesisleri'nde basılmıştır ● *Adres:* Milliyet Çocuk Dergisi, Milliyet Yayınları, Basın Sarayı, Cağaloğlu İstanbul ● *Abone koşulları:* 1 yıl, 455 TL / 6 ay: 227.50 TL ● Uçakla: 1 yıl: 553 TL / 6 ay: 266.50 TL ● Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir ● Türkiye'de satış fiyatı: 10 TL ● Kıbrıs için satış fiyatı: 12.50 TL

UZAY ÇOCUKLARI

KİRLİ GEZEGEN

MISTIK

İŞTE TREN ORADA. KOŞ HEMEN GİR İÇİNE.

BAVULUNU DA AL. BAKALIM.

SAĞOL BABA...

TREN BİRAZDAN KALKACAK. SEN DÖNÜŞTE ISLANACAKSIN.

ISLANMAM. NASIL OLSA SAAT ON SEKİZDE YAĞMUR DİNECEK. OTURUR HAVANIN DÜZELMESİNİ BEKLERİM.

HOŞÇA KAL BABA.

GÜLE GÜLE OĞLUM. TATİLİNİ İYİ DEĞERLENDİR.

İKİ SAAT SONRA AMCAMDA OLACAĞIM. ADAMIZ KÜÇÜK OLDUĞU İÇİN YALNIZCA ÜÇ ŞEHRİMİZ VAR.

ZAMAN NE ÇABUK GEÇİYOR. YAĞMURUN DİNMESİNE ÜÇ DAKİKA KALDI. ŞİMDİ BULUTLARI ÇOK GÜZEL BİR GÖKKUŞAĞI SÜSLEYECEK.

YAĞMURUN DİNMESİNE BİR DAKİKA VAR. MUSLUKLARI YAVAŞ YAVAŞ KAPATIN.

MUSLUKLARI YAVAŞ YAVAŞ KAPATIYO-RUZ.

OH.. İŞTE GÖKKUŞAĞI GÖRÜNDÜ.. HER YAĞMURDAN SONRA BÖYLE OLUR.

GÖKKUŞAĞI GÖRÜNTÜSÜ BELİRMEYE BAŞLASIN.

GÖKKUŞAĞI GÖRÜNTÜSÜ BAŞLADI...

CENNET GİBİ BİR ADADA YAŞIYORUZ. BAŞKA ADALAR ARAMAK DÜŞÜNCESİ DE NEREDEN TAKILDI GÜN'ÜN AKLINA? ÇOCUK İŞTE.. HAYAL KURUYOR...

HOŞ GELDİN SEVGİLİM.

OH.. DOĞANIN GÜZELLİK-LERİNE DALMIŞIM. EVE GELDİĞİMİ BİLE ANLAMADIM. HOŞ BULDUK. SEVGİLİM...

GÜN'ÜN DENİZE AÇILMAK GÖKLERDE UÇMAK GİBİ DELİCE DÜŞÜNCELERİ VAR.

ÇOCUK İŞTE... DİNLEDİĞİ MA-SALLARIN ETKİSİN-DE KALIYOR...

BÜYÜDÜKÇE BU DÜŞÜNCELERİNİN SAÇMALIĞINI ANLAYACAK.

EVET. ÇOĞUMUZ ÇOCUKKEN BÖYLE HAYALLER KURMUŞTUK.

KUŞLAR BİLİYOR. NASIL GÖRÜNDÜĞÜNÜ BİR GÜN BELKİ BEN DE UÇAN BİR MAKİNE YAPABİLİRİM.

BU SIRADA GÜN TRENİN PENCERESİNDEN ÇEVREYE BAKIYORDU...

OH... DOĞA NE GÜZEL. ACABA YERYÜZÜ GÖKTEN NASIL GÖRÜNÜR?

BAK, GÜNEŞ. TREN GELİYOR.

ÇOK ŞEVİNÇLİYİM BABACIĞIM. GÜN'Ü ÖYLE ÖZLEDİM Kİ.

GÜN BURADAYIZ...

SELÂM AMCA. SELÂM GÜNEŞ...

HOŞ GELDİN GÜN.

HOŞ BULDUM.

HAYDİ HEMEN TRAMVAYA BİNİP EVE GİDELİM...

ŞİZE BİR ŞEY SORMAK İSTİYORUM. AMCACIĞIM.

SOR YAVRUM...

KARADA YÜRÜYEN, DENİZDE DOLAŞAN MAKİNELER YAPMIŞIZ. NEDEN UÇAN MAKİNELER YAPMAK YASAK?

III... HIMM!. ŞEY.. NASIL ANLATSAM?

SİZ BÜYÜK BİR BİLGİNSİNİZ. BUNU YANITLAYABİLİR - SİNİZ.

BUNU YANITLAYAMAM YAVRUM.

BENCE İNSANLAR UÇAN MAKİNELER YAPABİLİRLER. BİNLERCE YILDA PEK ÇOK BİLGİN MÜHENDİS YAŞAMIŞ. NEDEN HİÇ BİRİ DÜŞÜNMEMİŞ BUNU?

BANA SORARSAN, SEN DE DÜŞÜNME. HAYDİ BAŞKA ŞEYLERDEN KONUŞALIM...

EEE!.. ANNEN BABAN NASILLAR? ONLARI ÖZLEDİK.

İYİLER AMCA. SİZ BİLDİKLERİNİZİ ANLATMAK İSTEMİYORSUNUZ.

DEVAM EDECEK

ÖYKÜ

ARIN'IN SAKASI

İBRAHİM ÖRS

KÜÇÜK oğlum Arın, her çocuk gibi hayvanları çok sever. Ben ve annesi, küçükken, bahçeli evlerimizde beslediğimiz kedi, köpek gibi hayvanlarla ilgili anılarımızı yineledikçe, onun bu hayvan sevgisi daha da artmış olacak. Önce:

— Köpek, diye tutturdu. Köpek isterim ben!

— Hayır, diye karşı koyduk. Apartman içinde köpek olmaz. Sakıncalıdır bu.

Annesi ve ben, dilimiz döndüğünce, Arın'a, apartman dairesi içinde köpek beslemenin sakıncalarını örnekler vererek anlatmaya çalıştık. Kandırabildik mi, kandıramadık mı, bilemiyorum. Ne var ki, Arın, bizi can kulağıyla dinledi, dinledi de, siyah gözlerini gözlerimize dikerek baktı bir süre. Dudaklarını kımıldatacak oldu, fakat konuşmadı. Belli ki, dilinin ucuna gelen sözcükleri açığa vurmamayı yeğlemişti bize karşı. Anne —babasına karşı.

Aradan bir süre geçti. Bu kez:

— Kedi, diye tutturdu Arın. Bir kedi isterim ben! Kediye de bir diyeceğiniz yok sanırım.

— Olmaz, dedi annesi.

— Olmaz, diye ekledim ben.

Yanıtımız, Arın'ın düşlerini altüst etmişti. Dudakları büküldü, gözleri büzüldü. Sonra ağlamaya başladı. Bir ağladı, bir ağladı ki, anne-baba olarak içimiz parçalandı. Parçalandı ya, yine de isteğine karşı koyduk, avutucu sözlerle.

— Bizim de bir kedimiz vardı bir zamanlar, dedik. Ama gördük ki, evde kedi beslemek, en az köpek beslemek kadar sakıncalı. Dişi olur, yavrulama sorunu var. Erkek olur, eve bağlayamazsın. Ortalığı pisler. Yatak, yorgan, kanepe, halı vb. evde ne varsa didikler durur, sağlam bir şey bırakmaz. Nankördür de hani.

İyi biliyorum, sözlerimize inanmamıştı. Ne ki saygılı bir çocuktu Arın. Üstelemedi daha çok. "Siz bilirsiniz," gibilerden boynunu büküp odasına çekildi.

Aradan bir hafta geçti geçmedi, Arın bu kez başka bir öneriyle geldi karşımıza:

— Bir kuş, dedi, bir kuş istiyorum ben. Örneğin bir saka. Bugün çocuklar kırda yakalamışlar, satıyorlardı. Pahalı değil, on lira. Bilemezsiniz, öyle güzeldi ki...

Ben ve eşim bakıştık. Kararsızdık. Çünkü evimizde hiç kuş beslememiştik. Ne bekârlığımızda, ne de evliliğimizde. Belki evde kuş beslemek, kedi ya da köpek beslemekten kolaydı, ama özgürlüğe alışmış bir hayvanı evde bir kafesin içine kapatmaya ne denli hakkımız vardı? Ben böyle düşünürken, eşim, biraz da iş olsun diye atıldı:

— Kafes de gerek kuşa. Kimbilir kaç liradır?

Arın, yayından fırlayan bir ok gibi odasına koştu, kumbarası elinde döndü:

— Alın bunu. Bir yıldan beri verdiğiniz tüm harçlıklar içinde. Sanırım bir kafes almaya yeter.

Sonra bir annesine koştu, bir de bana. İkimizi de kucaklayıp öptü. Öptü de:

— N'olur, diye yalvardı. Köpek istedim, hayır dediniz. Kedi istedim, hayır dediniz. Bari şu kuş isteğime karşı koymayın. Hiç değilse benim de bir sakam olsun istiyorum. Çok istiyorum. Anlayın beni n'olur!

Bu aşırı istek karşısında "özgürlük" sözünü etmem, kanımca gereksizdi.

Arın, artık isteğine kavuşmuştu. "Şıla" adını verdiği sakası, evde hepimizin sevgilisi olmuştu. Salonun bir köşesine astığımız süslü kafesinin içinde; sarı, siyah, kahverengi ve beyazı en uyumlu biçimde birleştiren rengiyle; suluk, yemlik ve tünekler arasındaki dur durak bilmeyen davranışlarıyla; hele bir bülbülü andıran "cik cik"ten de öte şakıyışlarıyla öyle güzeldi ki... Yalnızca Arın değil, ağabeyi ve ablası da, ben ve eşim de kısa süre içinde alışmıştık ona. Sevmiştik onu. Yemini yinelemek, suyunu değiştirmek, tırnaklarını kesmek, kafesini temizlemek için düpedüz yarış ediyorduk. Arın kızıyordu buna.

— Benim kuşum değil mi? diyordu.

Ona bakmak benim hakkım. N'olur karışmayın siz.

Şila, açık pencerelerden içeri sızan kuş cıvıltılarını duydukça yerinde duramıyor, değişik sesler çıkararak kafesinin aralıklarına doğru atılımlar yapıyordu. Bu, Arın'ın dikkatinden kaçmadı. Bir gün bana:

— Baba, dedi, Şila özgürlük istiyor galiba.

— Haklısın, yanıtını verdim. Kuşlar da tüm insanlar ve hayvanlar gibidir, özgürlüksüz yapamazlar.

— Peki ne yapsak baba?

— En iyisi salıvermek.

Arın, siyah gözlerini döndürerek düşündü:

— Belki haklısın ama olmaz. Onsuz yapamam ben!

Günlerden biri Arın, Şila'nın yemini değiştirirken, beklenmedik bir şey oldu. Kuş, bir fırsatını bulup kafesten dışarı kaçtı. Bereket versin, havalar soğumaya başladığı için salonun kapı ve pencereleri kapalıydı. Şila, kısıtlı da olsa, bir özgürlük havası içinde salonda uçuşup durdu bir süre, sonra avizenin üzerine kondu. "Cik Cik" diye sesler çıkararak, yukarıdan hükmedici gözlerle baktı bizlere. Nokta gibi gözlerinin öylesine egemen bir bakışı vardı ki...

Kafesin kapısı açıktı. Arın:

— Hadi Şila, yerine!.. diye bağırdı.

Ablası, ağabeyi, ben ve eşim aynı sözleri yineledik. Şila hiç oralıklı olmadı, bir kafesine, bir de dışarıya baktı, salonu aydınlatan pencere camlarının ötesine. Sonra bir sıçrayışta kafesinin üzerine kondu. Tekrar çevresine bakındı ve kafesinin açık kapısından içeri daldı. Yemliğinin başına geçti. Birkaç hızlı gagalama ile karnı doymuştu. Kafesinden dışarı çıkmak için yaptığı atılış bu kez sonuçsuz kaldı. Çünkü, o yemini yerken, Arın kafesin kapısını kapamıştı bile.

Arın, büyük bir heyecanla:

— Anladım, diye bağırdı. Şila, acıkınca kafesine girmek istiyor. Buna göre onu kafesine hapsetmeye gerek yok. Bırakırız salona. Balkon kapısı, pencereler kapalı olduktan sonra sakınca yok. Dolaşıp durur koca salonda, sonra acıkınca kafesine girer.

Biz, anne - baba olarak Arın'ın bu girişimine karşı koymadık. O günden sonra Şila, hiç değilse evin salonunda özgürlüğünü sürdürdü. Gerçekten de, Arın'ın düşündüğü gibi, acıkınca kafesini arıyor, içine giriyordu Şila. Ardından hemen kafesin kapısının kapanışını, nokta gibi gözlerini yüzümüze yöneltmek, sivri gagasını tünekkere sürtmek yoluyla bir çeşit protesto etmek istiyorsa da, bunun üzerinde

Devamı 11. sayfada

halit kıvanç SİZLERLE

İMZALI KİTAP

KİTAP en iyi arkadaştır... Bahse girerim ki bu güzel sözü ilk kez benden duymuyorsunuz. Daha önce de çok duymuş olmahsınız. Ama sırası geldiği için yineledim ben de..

Kitap gerçekten en iyi arkadaştır. Bir odaya çekilmiş, tek başına kitap okuyan kimse, yalnızlığını asla hissetmez. Ne zaman ki kapı açılır, biri girer, ancak o zaman farkeder odada yalnız olduğunu.. Çünkü elindeki kitap, onu yalnız bırakmamış, iyi bir arkadaş olarak ona yalnızlığını hissettirmemiştir.

Bir de gülmeceli söylenişi vardır bu sözün: "Kitap en iyi arkadaştır" derler, "çünkü dedikodu yapmaz, kavga etmez, borç istemez..."

Kitabın en iyi arkadaş oluşu, herşeyden önce bize bilmediklerimizi öğretmesinden gelir. Bir kitap temelde öğretim kitabı olmasa bile, verdiği bilgilerle, anlattıklarıyla dolaylı olarak bilgi hazinemizi zenginleştirir, düşünce alanımızı genişletir, bizi şu ya da bu biçimde düşünmeye iter, çevreyi daha iyi tanımamıza yardımcı olur.

Bu arada önemle söylemeliyim: Kitaplarla arkadaşlar arasındaki benzerlik iyi yönde olduğu gibi, kötü yönde de etkilidir. Yararlı olanları çoktur da, zararlı olanları yok değildir. Kitapların da, arkadaşların da.. Bu bakımdan arkadaşlarımızı seçerken olduğu gibi, okuyacağımız kitapları seçerken de, dikkat ve özen göstermeliyiz.

Size bu hafta kitaplardan söz açışımın nedeni, özel imza günlerinden bahsetmek için.. Zaman zaman gazetelerde, dergilerde okuyor ya da etraftan duyuyorsunuz. Herhangi bir yerde bir yazar ya da birkaç yazar için özel imza günü düzenleniyor. Bazan da İzmir Fuarı'nda Türkiye Yazarlar Sendikası'nın düzenlediği gibi, günlerce sürüyor bu imza olayı.. Okurlar ilan edilen yere geliyor, orada bulunan yazara hemen orada satılan kitabını alıp imzalatıyorlar. Kitabı daha önceden almış olan varsa, tabii onlar da yazara imza için uzatıyorlar koltuklarındaki kitabı.. Bu arada okurla yazar konuşuyor, söyleşiyor, kısaca birbirini yakından tanıyor, tanışıyor.

İzmir Fuarı'ndaki imza günlerinden birinde, güzel raslantı, Ülkü Tamer ağabeyiniz, Müjdat Gezen ağabeyiniz, hep birlikteydik. Ben "MİLLİYET YAYINLARI" Mizah dizisinden yayınlanan "VE KARŞINIZDA — Halit Kıvanç" adlı kitabımı imzaladım. Kitabımı imzalamanın benim için en önemli yanı, bilmediğim, tanımadığım okurlarımla tanışmamdı. Bir çocuğun MİLLİYET ÇOCUK DERGİSİ okuru olduğunu da öğrenmek, mutluluğumu daha artırdı. Gerek dergimiz, gerek yazılarımız hakkındaki görüşlerini öğrendim onlardan...

Kitap imzalatmak için gelenlerden iki kişiden özellikle söz etmek istiyorum. Biri 11—12 yaşlarındaydı. İlkokulu bu yıl bitirmiş, ortaokula gitmeye hazırlanıyordu. Şunları söyledi o gün: "Benim için yazarının imzasını taşıyan bir kitap milyonlarca lira değerindedir. Kitabın başındaki imzalı bölüm, kitabı canlı varlık haline getiriyor. Nerede imza günü varsa gidiyorum. İstanbul'da teyzem var. Ona mektup yazıyorum. Benim için gidip kitapları yazarlarına imzalatıyor. Yazarının imzasını taşıyan kitaplardan oluşan bir kitaplığım olacak ilerde. Çoğu kendisini gördüğüm, tanıştığım yazarların kitaplarıyla dolu bir kitaplık.."

Bahsedeceğim ikinci kişi, otuz yaşın üstünde bir baba.. Oğlu henüz beş yaşındaymış. Her imza gününe geliyor ve her yazara kitabını imzalatıyormuş. Çocuğunun adına ama.. "Oğlum şimdi okuma-yazma bilmiyor. Fakat ilerde kitapları okuyacak yaşa geldiğinde, her biri yazarının kendisine imzaladığı kitaplardan oluşan bir kitaplığı olacak. Bu zevki kendisine de aşılayacağımı umuyorum. O zaman imza almayı kendisi sürdürür ve gidip okuduğu yazarlarla tanışır, konuşur. İnsan, tanıdığı, tanıştığı yazarın kitabını daha başka ilgiyle okur."

İşte iki örnek kitapsever size.. Haaa bakın, önemli bir not: Kitap imzalatmayı bir lüks, bir süs olarak görürseniz, çok fena.. "Bak benim kitabımda yazarının imzası var" diye başkalarına gösteriş yapmanın yolu değildir imza işi.. Okuduğu kitabın yazarını tanımak, hakkında bilgi edinmek, eğer olanak bulabilirseniz yazarla konuşmak, belki ona zihninizi kurcalayan bazı sorular sormak, kısaca yazarı yakından tanıyabilmek için bir yoldur kitap imzalatmak.. Doğrusu "Kitap en iyi arkadaştır" ya.. İmzalı olduğunda, belki size daha da yakınlaşabilir. Kitap imzalatmayı bu açıdan görün, böylesine yararlı değerlendirin. O zaman birşey ifade eder kitaptaki imza..

Çifte bayramınızı kutlar, mutluluk dileklerimle, haftaya gene birlikte olalım, derim.

edebiyat sevgisi

selim ileri

ŞİİR NE ANLATIR?

ESKİ uygarlıkların büyük ozanlarından biri olan Homeros, İonya'da, Anadolu'da yaşamıştı. "İlyada" ve "Odysseia" adlı destanlarında beysoylu bir yaşamı, şiir diliyle anlattı. Her iki yapıtta da gerçeklik, düşle karışıyor; insanoğlunun yanı sıra, düşsel tanrılar, tanrıçalar karşımıza çıkıyordu. Homeros'un çağında, insanlar, gündelik yaşamın dışında, büyülü, düşsel bir dünyaya, gerçeklikte olmayan bir ortama sırtlarını dayamak ihtiyacını duyuyorlardı. Henüz bilim gelişmemiş, doğa olayları açıklığa kavuşmamış; insan, yaşamı kendi aklı ve emeğiyle dizginleyememişti. Bu yüzden toplumsal yaşamın betimlenmesinde olağanüstü, gerçeklikdışı kimliklere gereksiniliyor; toplumsal ve doğal olaylar, bu kimliklerin insanoğlunu aşan düşsel güçleriyle yorumlanıyordu.

Homeros büyük bir ozandı. Biz, onun yapıtlarından, bugün de tatlar alabiliyoruz. Tanrıların, tanrıçaların düşsel dünyalarında gezinirken; usta bir sanatçının kendi çağını, kendi dönemini niçin böylesine bezediğini uzun uzadıya düşünüyoruz.

Ama zaman geçti, toplumsal yaşam, bilim, insanlık gelişti. Bu kez, Hesiodos adlı bir ozan, "Tanrıların Doğuşu", "İşler ve Günler" adlı yapıtlarında doğrudan doğruya, size bize benzeyen insanoğlundan söz açtı. Hesiodos, Homeros kadar usta bir sanatçı değildi. O da şiirin diliyle yazmıştı yapıtlarını, ama bu şiire gündelik konuşma dilinin özellikleri de karışmıştı. Hesiodos tanrılardan, yarıtanrılardan, beysoylu insanlardan söyleşmiyordu. Tersine; çobanın, çiftçinin, toprağını ekip biçen adamın somut ihtiyaçlarını yanıtmak istiyordu bu ozan. Güncel yaşamın ozanıydı sadece.

Şiirin kendine özgü dili ya da Homeros destanlarının betimlediği düşsel çevre niye başkalaşıyordu? Hesiodos, niye "işlerden", "günlerden" söz açıyordu?

Şöyle yanıtlayabiliriz bu soruları: İnsanlar çoğaldıkça, yaşamak, yaşamı sürdürmek güçleşmişti. Daha çok çalışmak, daha çok ürün elde etmek gerekiyordu. Yağmurun, yelin, mevsimlerin gizlerini çözmeliydi insan. Başka türlü, toprağı ne zaman ekeceğini hiçbir zaman öğrenemeyecek, ürün alamadığından emeği boşa gidecekti. Hesiodos bakın nasıl bilgi veriyor çağdaşlarına:

"Bak söyleyeyim nedir tarlaların kuralı / İster deniz kıyısında ol, ister bozkırda, / Dalgalardan uzaktaki bereketli ovalarda: Demeter'in işlerini vaktinde görmek istersen / Ekerken de, kazarken de, biçerken de / Göğsün bağrın açık çalışabilesin. / Öyle yap ki vaktinde büyüsün ürünlerin, / Yoksul kalıp kimseye minnet etmeyesin." (Sabahattin Eyuboğlu – Azra Erhat çevirisi.)

Demeter, toprak, bereket tanrıçasıydı. Homeros, onu, gündelik yaşamın "tarla işlerini" simgeleyen bir mitologya kişisi olarak görmüyordu. Demeter'in güzel, örgülü saçlarından söyleşiyordu ikide birde. Oysa Hesiodos, tanrıçayı, yeryüzüne indirmiş, toprağın işlenmesine katmıştı. Demeter şimdi çalışan, emek harcayan insanoğluna güleryüz gösteriyordu.

Öte yandan, çalışmayan insana ekmek yoktu artık dünyada. Hoş, hiçbir iş yapmadan gülüp eğlenen, başkalarının, kölelerin sırtından geçinen beysoylular vardı ya, onların da geleceği Homeros'un destanlarında anlattığı kadar parlak olmayacaktı. İlkel insanın yerini, toplumsal insan alıyordu. Toplum oluşuyor, örgütleniyor, işbölümü ortaya çıkıyordu. Yüzyıllar geçecek, çalışan insan kendi sırtından geçinene baş kaldıracaktı.

İşte, böylelikle şiir, ilkel insanın ortaklaşa yaptığı zahmetli işlere neşe saçan sanatsal bir coşku olmaktan çıktı. Bir zaman, Hesiodos örneğinde gördüğümüz gibi özlü bilgiler verdi, etkili söylevlerin dili oldu. Sonra kendi başının çaresine baktı; zahmetli işlerin, emeğin yardımcısı olamayacağını fark etti. Artık yalnız kalmıştı şiir. İnsanlar ancak boş zamanlarında şiir okumaktan, şiir dinlemekten hoşlanıyorlardı. Üstelik kimi insanlar hoşlanıyordu bundan; kimileri de boş zamanlarını, sanat dışı uğraşlarla geçiriyordu. İşte sanatın birbirinden ayrılması, şairi yalnızlığa itti. Bu süreç birdenbire gerçekleşmedi tabii. Yüzyıllar-yüzyıllar geçmişti, dünyada toplumlar, ülkeler oluşmuştu. Bu toplumların tarihlerinde çeşitli egemenlikler kuruldu. Şiir de, yeniden, çalışan, emekçi insana neşe saçacağı günleri düşleyerek, ortak coşkuların, ortak sevinç ve kıvançların türküsünü yalnız başına söyledi... Bir gün gelecek, egemenlik, çalışan, emeğini esirgemeyen insanoğluna geçecekti: Şiirin düşlediği gerçeklikti bu.

Gelgelelim sanat, kardeşi emekten kopmuştu işte. Belki yine acıları, hüzünleri dile getirerek aydınlığa giden yolu arıyordu. Ama ne yazık ki, sanattan tat alabilmek için azıcık okuryazar olmak gerekiyordu. Okumak, yazmak güzel şeydi tabii; bir yandan da "olanak" sorunuydu bu "güzel şey". Demeter'in bereket saçmadığı köylerde doğup büyümüşsek, büyük kentlerin küçücük, daracık sokaklarında yaşıyorsak nereden olanak bulup okuyup yazacaktık... Nereden zaman bulup şiirle, sanatla uğraşabilecektik... Sanat, hiç de istemediği bir yere getirilmişti: Ekonomik güçlükleri şu ya da bu yoldan yenmiş insanlar sanata kucak açıyordu.

Behçet Necatigil, "Sergi İzlenimleri" adlı çok güzel şiirinde, sanatın ve elbet toplumsal yaşamın düştüğü acıları dile getiriyor.

Grizu, "büyük kısmı karbonlu hidrojenden ibaret olup kömür madeni ocaklarında çıkan ve alev görünce patlayarak kazalara yol açan gaz" anlamına Fransızca bir sözcük. İşte kömür madeni ocağındaki yıkımlı bir kazanın ya da gözlerimizi kör edebilecek trahom hastalığının resimleri... Ancak bu acılı resimleri kimler izlemektedir? Şiiri dikkatle okursak, yoksulluğun görüntüleri karşısında kaygısız, yarınlarından güvenli izleyecilerin gezindiklerini ayrımsarız. Oysa resimler, sanat, ne derin acılardan söz açmaktadır!

Bu şiir bize, sanatla ilişkimizde nasıl bir tutum içinde olmamız gerektiğini de gösteriyor, değil mi? Bir şiiri, bir öyküyü, bir tiyatro yapıtını ya da bir resmi... yeryüzündeki bütün insanların mutluluğu için savaşım veren uğraşlar olarak görmeliyiz. Böylesi uğraş-

Dağarcık

BEHÇET NECATİGİL

1916 yılında İstanbul'da doğdu. Gunumuz Turk şiirinin buyuk ustalarından biri Radyo oyunları, edebıyatımız üzerine bilgi kitapları da yazdı. Almanca'dan yaptığı çevirileri, eski yazarlarımızın metınlerini gunümuz Turkçe'syle sadeleştirmesı sanatçının değışık alanlardakı çalışmalarıdır.

Behçet Necatigil'in şiirlerinde kılı kırk yaran bir titizlikle buyuk kent insanının orta tabakası dile getirilir. Ev, aile, iş, arkadaş çevresi bu şiirin bellibaşlı duraklarıdır. Şair, orta tabaka yaşamasını en ince ayrıntısına dek yansıtmayı sanki gorev edinmıştır. Şiirlerinde çağın evrensel ve toplumsal sorunlarına, uygarlık tarihinin birikimleriyle yaklaşma çabası goze çarpar.

Şiir kıtapları: "Kapalı Çarşı" (1945), "Çevre" (1951), "Evler" (1953), "Eski Toprak" (1956), "Arada" (1958), "Dar Çağ" (1960), "Yaz Donemi" (1963), "Dıvançe" (1965), "İki Başına Yurumek" (1968), "En Cam" (1970), "Zebra" (1973), "Kareler Aklar" (1975), "Beyler" (1978).

lara da kuşkusuz saygılı yaklaşmak gerekir. Yoksa sanat, kardeşi emekle bir türlü birleşemeyecek; hep ayrı ovalarda, hep ayrı dağlarda, hep ayrı denizlerde kardeşini aramak zorunda kalacaktır.

ARIN'IN SAKASI

Baştarafı 8. sayfada

durmuyordu Arın. Doğrusunu söylemek gerekirse biz de durmuyorduk.

Sonunda kış gelip çattı. Yağan kar, çevreyi bembeyaz bir örtüye bürüdü. Dışarıda dayanılmayacak denli bir soğuk vardı. Ayaz bıçak gibi kesiyordu. Ruzgâr fırtına düzeyinde esiyor, hiçbir yerli kuşun uçmasına olanak vermiyordu.

— Baba, dedi Arın, biliyor musun, bizim Şila çok şanslı bir kuş. Kaloriferli bir evde oturuyor, üşume sorunu yok. Sonra yiyecek bulma sorunu da yok. Bana öyle geliyor ki, biz Şila'yı salıversek bile, o kolay kolay gitmez bizim evden. Acıkır ya da üşürse yine gelir. Salonda dönüp dolaşıp sonunda acıkınca kafesine girdiği gibi.

Güldüm:

— İstersen bir deneyiver.

— Ya gelmezse...

Kuşkulu gözlerle yüzüme bakıyordu Arın. Onu düş kırıklığına uğratmak istemiyordum. Onun için bir şey söylemedim. Ve o da bir deneyime girişmedi.

Ancak üç gün sonra bir akşam eve döndüğümde Arın'ı üzgün buldum. Boynuma sarılarak:

— Şila gitti, diye ağladı. Salonda dolaşması için onu bırakmıştım. Meğer balkon kapısı açıkmış, uçtu gitti oradan. Bir daha da gelmedi.

— Gelir, bir gün gelir, diye avuttum oğlumu.

Aradan üç dört gün geçti geçmedi, gerçekten de geldi. Geldiğini, balkon kapısının camını gagalamasıyla anladık. Oydu, kuşkusuz oydu. Siyah, sivri gagasıyla, egemen bakan nokta gibi gözleriyle, sarıyı, siyahı, kahverengiyi, beyazı en uyumlu biçimde birleştiren rengiyle Şila'dan başkası olamazdı bu kuş, bu saka. Dışardaki ağır kış koşulları içinde ne kadar da perişandı bitkindi. Belki bir tanecik, evet yalnızca bir tanecik yeme bile gereksinimi vardı.

Arın, tek tek baktı yüzümüze, şaşkın ve sevinçli.

— Geldi, dedi, ben söylememiş miydim size, o kolay kolay bizim evden ayrılamaz, acıkır ya da üşürse gelir, diye.

Sonra usulca balkon kapısına doğru yürüdü, açtı.

Kapının dıştaki üst çıkıntısına güçlükle tutunan Şila havalandı. Kanatlarını çırparak, "cik cik" diye sesler çıkararak kısa bir süre boşlukta, olduğu yerde durmaya çalıştı. Yüzü bize dönük. Sonra... Sonra, çevik bir devinimle ardını dönüp uçuverdi. İçeri değil, dışarı doğru. Kar taneciklerinin anafor yaptığı gri, soğuk, özgür boşluğa doğru.

SERGİ İZLENİMLERİ

Ağlar lâke duvarlarda gri bir grizu
Ve irin yeşili bir trahom.
Gelir en lüks çiçekçiden çiçekler,
Asılı çocuksa çullar içinde
– Açıldı, geldiler.

Onlar çarmıhlarında birer İsa idiler:
Çivi yaralarından sızarken mavi kan
– Ellerde tuzlu badem, dudaklarda içki, teyp
Rimel, ruj, floresan.. –
Başlarını yavaşça biraz daha eğdiler.

Biz hep böyle okuduk en acıklı yazıları
Perlon ve astragan..
İçkili, yarım göz ve ikindi vakti–
Sonra gösteri bitti, konfora koştuk
Onlarsa en lüks kâğıtlara geçti.

BEHÇET NECATİGİL

TOTOŞ

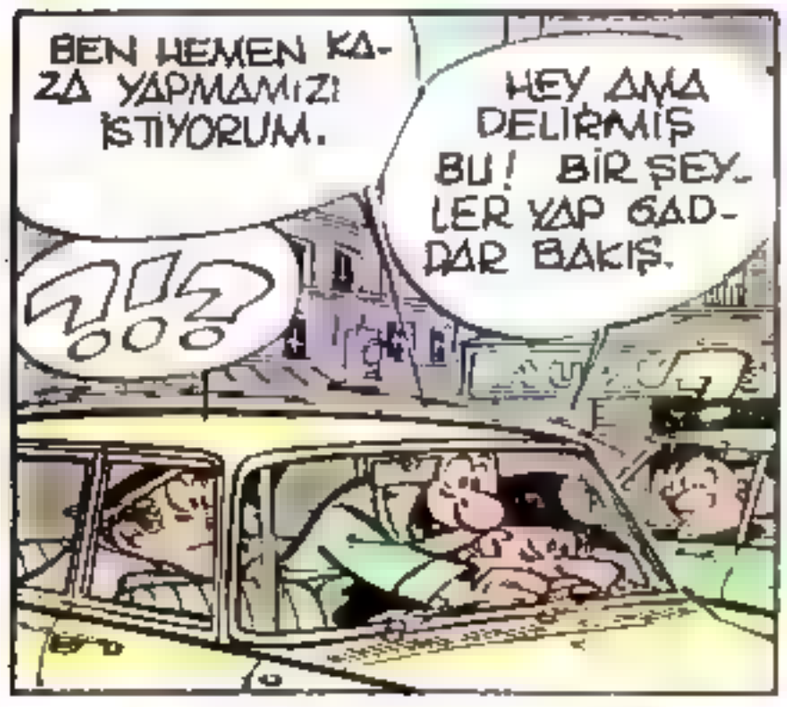
BEN HEMEN KAZA YAPMAMIZI İSTİYORUM.
HEY AMA DELİRMİŞ BU! BİR ŞEYLER YAP GADDAR BAKIŞ.
WOOO

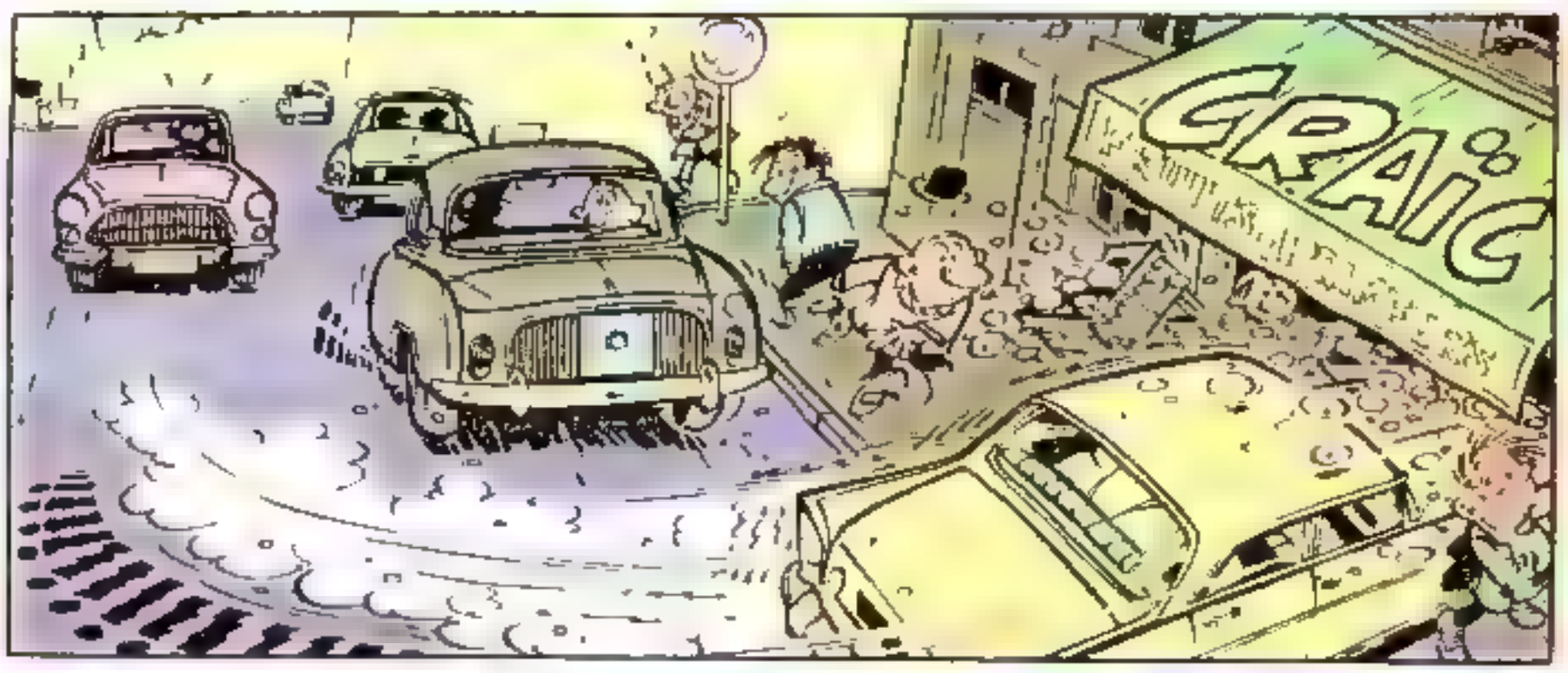
GRAİG

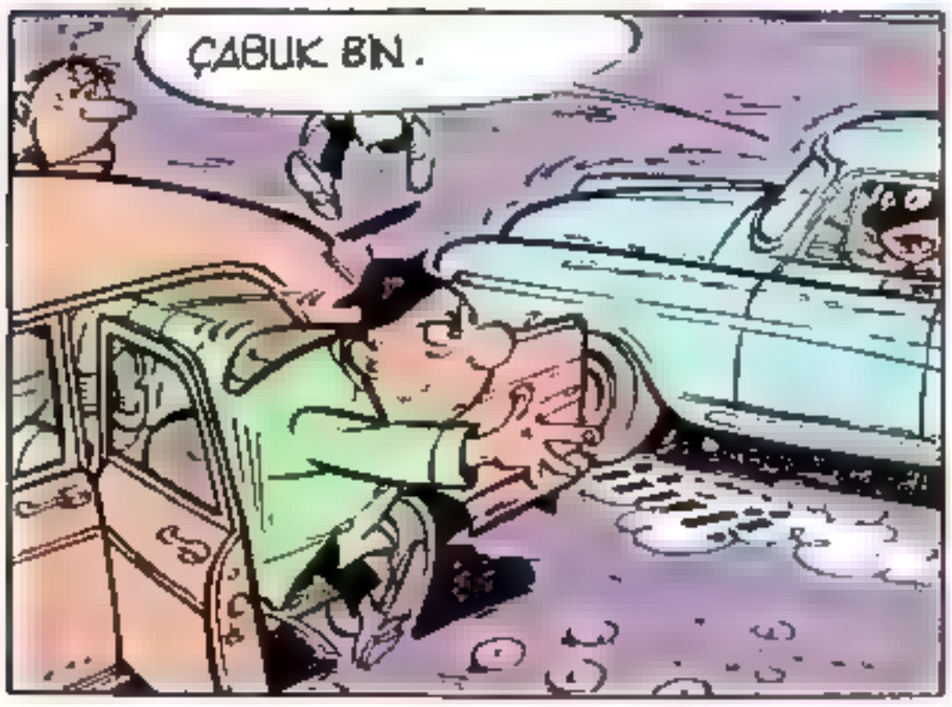
ÇABUK BİN.

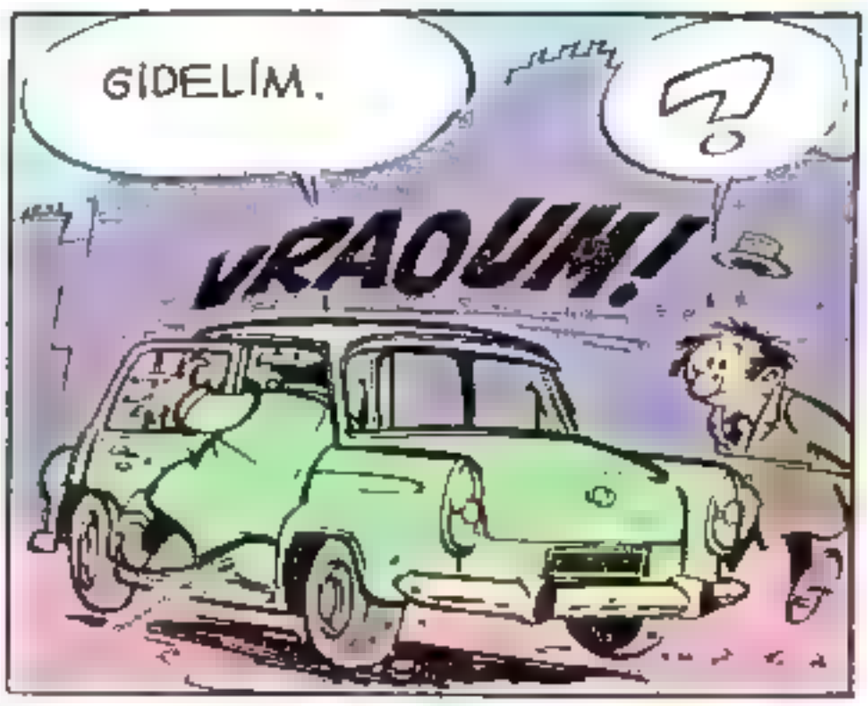
GİDELİM.
?
VRAOUM!

NE HABER?
ARABAYI SÜREN, EN AZ ONDAN SEKİZ GÜN YATAR HASTANEDE ÖTEKİLER DE ONSUZ HİÇ BİR İŞE GİRİŞEMEZLER.

PLANLARINI ÖĞRENDİM. ONLARIN YERİNİ YERİNİ ALABİLİRİZ ŞİMDİ. AMA ÇOCUKLAR VAR, SANA TELEFONDA SÖYLEDİĞİM GİBİ, ONLARDAN KURTULMAK OLANAKSIZ...
AKLIMA BİR ŞEY GELDİ.

ERTESİ GÜN
HAYIR, OLAMAZ OLAMAZ.
BURASI OLDUĞUNA EMİN MİSİN?

EV MEV KALMAMIŞ, HİÇ BİR ŞEY YOK
EMİN MİSİN?

BÜTÜN GECE DÜŞÜNDÜM ÇOCUKLAR. SONUNDA BULDUM. ÇUKURUN YERİNİ BULDUM
NERDE?

TOPRAĞIN ALTINDA CANIM. EMİNİM, KULÜBEDEKİ TOPRAĞI ÇUKURUN ÜSTÜNE YIĞDIK.

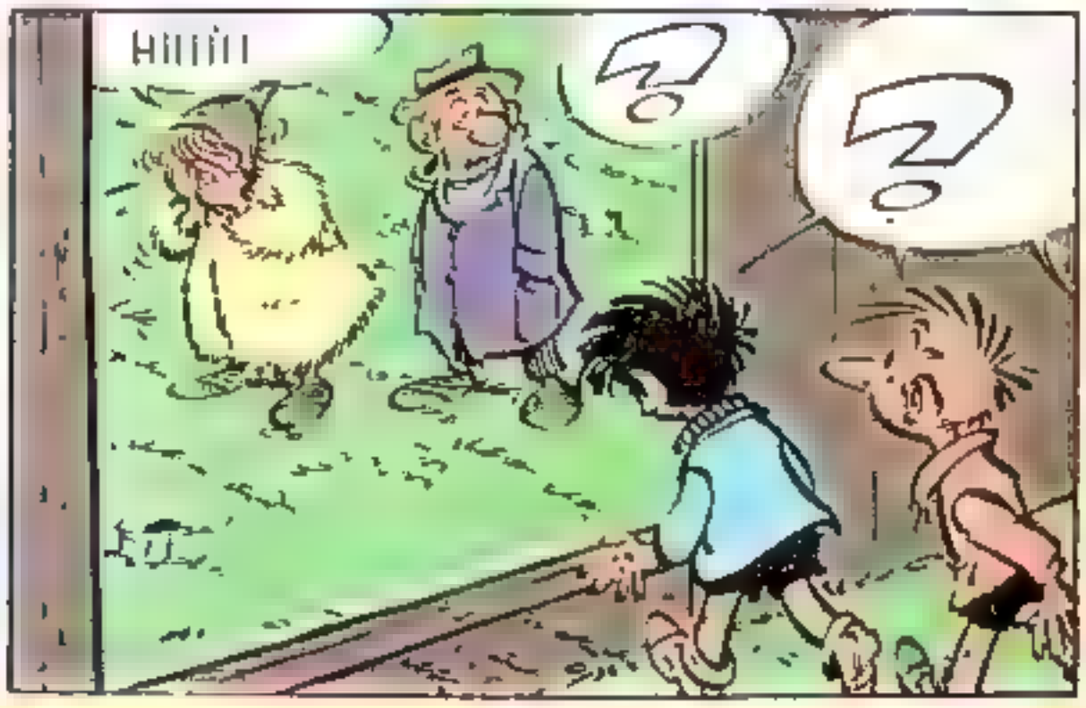
HIIIII
?
?

TOTOŞ

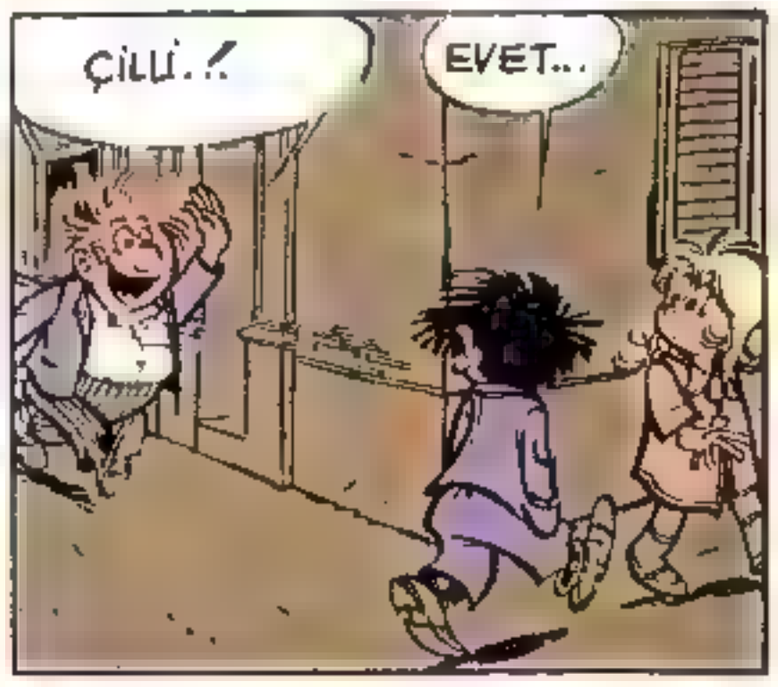

BU ARADA HASTANEDE...

TOTOŞ

BİLEMEDİNİZ DEĞİL Mİ PATRON?
GÖSTER YÜZÜNÜ SERSEM! SAKLAMBAÇ OYNAYACAK HALİM Mİ VAR SANIYORSUN!

BEN SAF GÖZ'LÜM!..
BAŞKA KİM OLACAKTI SALAK. HİÇ AKRABAM YOK. GADDAR BAKIŞ DA KODESTE, KAZA VE ARABA HIRSIZLIĞI YÜZÜNDEN.

BOŞ ARSAYA GÖZ KULAK OL. SAPKALI DELİ BİZDEN TEZ DAVRANMAK İSTİYOR, BUNDAN EMİNİM. BENİ BU NEDENLE HASTANELİK ETTİ...
OH! BİZDEN DAHA KÖTÜ İNSANLAR VAR MI DÜNYADA?

DURUN! GİRMEYİN. GELİN KULÜBEMİZE BİRAZ DİNLENİN.
ÇOK SAĞOLUN!

BİRAZ DAĞINIK. BİR TAKIM KİŞİLER ARSAMIZ-BİR ÇUKUR AÇMIŞLAR, TOPRAĞI DA BURAYA YIĞMIŞLAR.

EVET, ÇUKURUN NEREDE OLDUĞUNU ARTIK BİLİYORUZ DEĞİL Mİ ÇOCUKLAR?

ÖNCE ETRAFI TOPLAYALIM, PÜSKÜL GELDİĞİNDE DE KAKAO YAPIP İÇERİZ.
KAKAO'YU GİDİP BEN ALAYIM.
PARANIN ÜSTÜNÜ GETİRECEKSİN!

ŞU TINGIP'IN CÜRETİNE BAK. BUNDAN SONRA HERKESTEN KUŞKULANACAĞIM.
BENDEN DE Mİ ÇİLLİ?

ÇİLLİ HEMEN KULÜBEYE GİT. TOTOŞ'UN SANA GEREKSİNİMİ VARMIŞ.
BANA MI? HEMEN GİDİYORUM.
KUŞKULANMIYOR MUSUN ÇİLLİ?

HERKESDEN DEDİM. TOTOŞ'TAN DEMEDİM. SAKIN PEŞİME TAKILMA.

ONU TANIMAZ MIYIM, YİNE BENİM YERİMİ ALMAYA ÇALIŞIR YOKSA...
15

GELDİM TOTOŞ. BANA GEREKSİNİMİN VARMIŞ. BİR GÖREV VERECEKMİŞSİN?
GÖREV Mİ? SANA BİR GÖREV VERMEMİ Mİ İSTİYORSUN? OLUR ÇİLLİ... KULÜBEYİ BİR GÜZEL SÜPÜR.

TOTOŞ

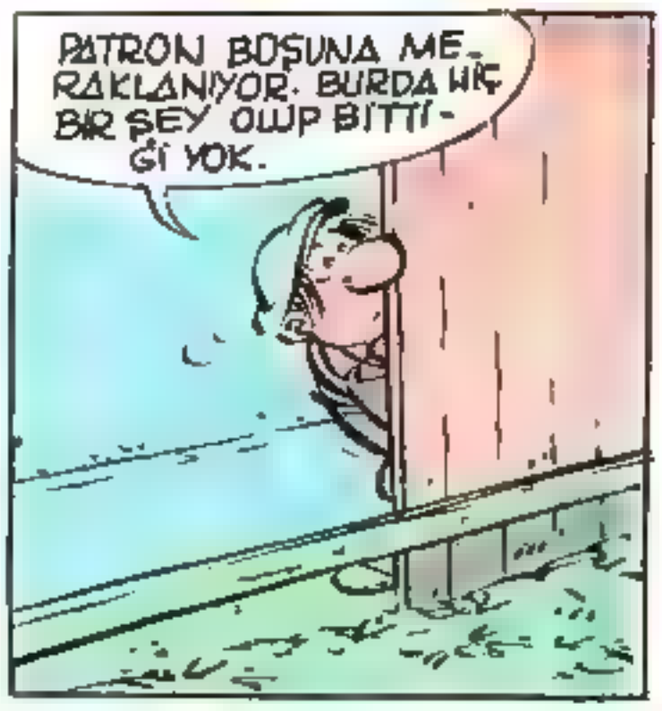

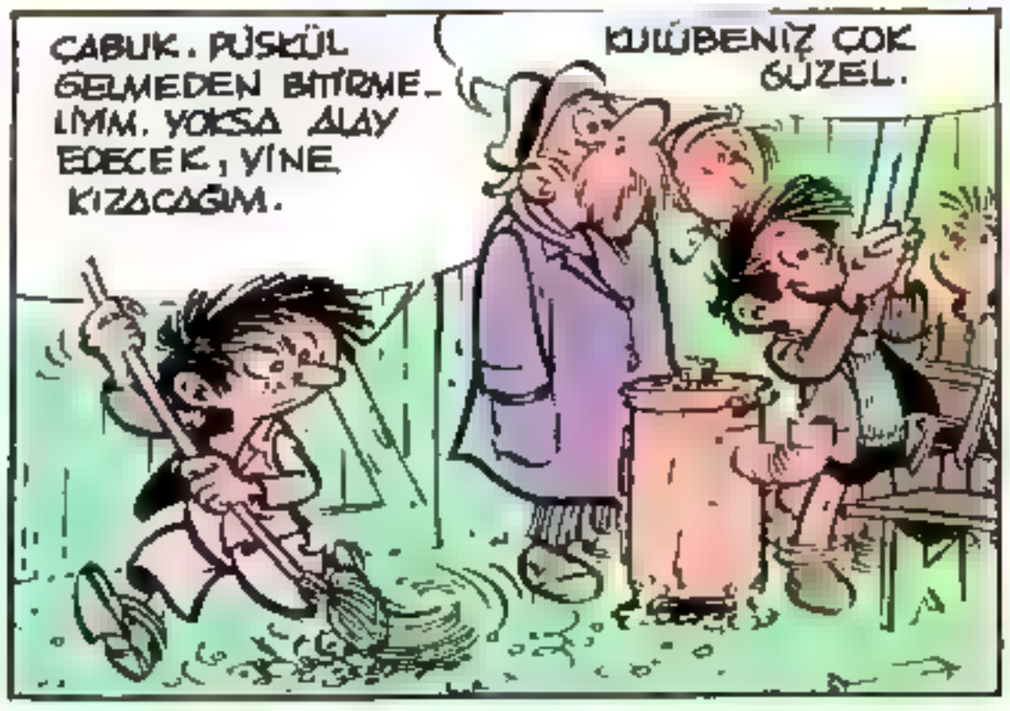

DEVAM EDECEK

PITIRCIK'IN SERÜVENLERİ

Yazanı GOSCINNY-Türkçesi VIVET KANETTI-Resimleri SEMPE

SATRANÇ OYNADIK

PAZAR hava soğuk ve yağmurluydu, ama benim umurumda olmadı çünkü Lüplüp'lere davetliydim. Lüplüp çok şişko boğazına oldukça düşkün bir arkadaştır, onunla hep çok eğleniriz, kapıştığımızda bile.

Lüplüp'lerin evine vardığımda kapıyı annesi açtı, Lüplüp'le babası sofraya oturmuş beni bekliyorlardı.

— Geç kaldın, dedi Lüplüp.

— Ağzın doluyken konuşma ve tereyağını geçir, dedi babası.

Kahvaltıda ikişer bardak kakao içtik, kakao dışında kremalı bir pasta, kızarmış ekmek, reçel, tereyağ, salam, peynir vardı, her şeyi bitirdiğimizde Lüplüp, öğleden arta kalan kuru fasulyeyi istedi, benim bir tadına bakmamı istiyordu; ama annesi akşama hiç bir şey yiyemeyeceğimizi ve zaten öğleden hiç fasulye artmadığını söyledi. Ben zaten o kadar aç değildim artık.

Oynamak için sofradan kalktık, ama Lüplup'ün annesi çok uslu durmamızı, ortalığı dağıtmamamızı, çünkü sabahtan beri Lüplüp'ün odasıyla uğraştığını söyledi.

— Trencilik, otomobilcilik, misket ve futbol oynarız, dedi Lüplüp.

— Hayır, kesinlikle hayır! dedi Luplüp'ün annesi. Odanın ahıra dönmesini istemiyorum. Daha sakin oyunlar bulun!

— Nasıl yani? diye sordu Lüplüp.

— Benim bir fikrim var, dedi Lüplüp'ün babası. Size yeryüzünün en akıllı oyununu öğreteceğim. Odanıza gidin, şimdi geliyorum.

Lüplup'ün odasına gittik, gerçekten oda çok derli topluydu, sonra babası kolunun altında bir satranç oyunuyla geldi.

— Satranç mı? Ama biz oynamasını bilmiyoruz ki! dedi Lüplup.

— Daha iyi ya, dedi Lüplüp'ün babası, ben size öğreteceğim, göreceksiniz, harika bir oyun!

Gerçekten çok ilginç şeymiş şu satranç! Lüplup'ün babası bize satranç taşlarının dama tahtasına nasıl yerleştirildiğini gosterdi (damada müthişimdir!), piyadeleri, kaleleri, filleri, atları, şahı ve veziri gösterdi, onları nasıl yürüteceğimizi, duşmanın taşlarını nasıl alacağımızı anlattı.

— Satranç iki ordulu bir savaş gibidir, dedi Lüplup'ün babası, siz de generallersiniz.

Lüplüp'ün babası ellerine birer satranç taşı aldı, ellerini kapadı, bana doğru uzattı, bir elini işaret ettim, bana beyaz taşlar duştu, oynamaya koyulduk. Lüplup'ün babası, çok tatlı adamdır kendisi, bızi yönlendirmek, yanlış oynayıp oynamadığımızı söylemek için yanımıza oturdu. Lüplüp'ün annesi geldi, masa başında, oturarak oynadığımızı görünce çok keyiflendi. Sonra Lüplüp'un babası bir fili kımıldattı, gülerek yitirdiğimi söyledi.

— Peki, anladınız sanırım, dedi Lüplup'ün babası. Şimdi Pıtırcık siyah taşları alacak, tek başınıza oynayacaksınız.

Kapıdan çıkarlarken de Lüplüp'ün annesine, her şeyin bir taktik meselesi olduğunu söyledi, gerçekten hiç fasulye kalmadığını mı sordu.

Siyah taşlarda kötü olan, Lüplüp'ün reçelli elleri yüzünden yapış yapış olmalarıydı.

— Savaş başlıyor! dedi Lüplüp. İleri Bumm!

Bir piyadesini oynattı. Ben atımı sürdüm, en kolay ilerleyen taş attır, dümdüz gider sonra yana sapar, aynı zamanda en kıyağıdır çünkü atlayabilir de isterse.

— Kara şövalye duşmandan korkmaz! diye bağırdım.

— İleri! Vrum bum bum bum! dedi Lüplüp trampet sesi çıkarıp birkaç taşı elinin tersiyle iterek.

— Hey, dedim, bunu yapmaya hakkın yok.

— Kendini koru kalleş! diye bağırdı Lüplüp, geçen Pazar Dalgacı'nın evinde hep birlikte şövalyeli ve şatolu bir film izlemiştik. Ben de iki elimle taşlarımı savurdum, top ve makineli tüfek sesi çıkarttım, ratatatatat, benim taşlarımla Lüplup'ünküler karşılaşınca bir sürüsü devrildi.

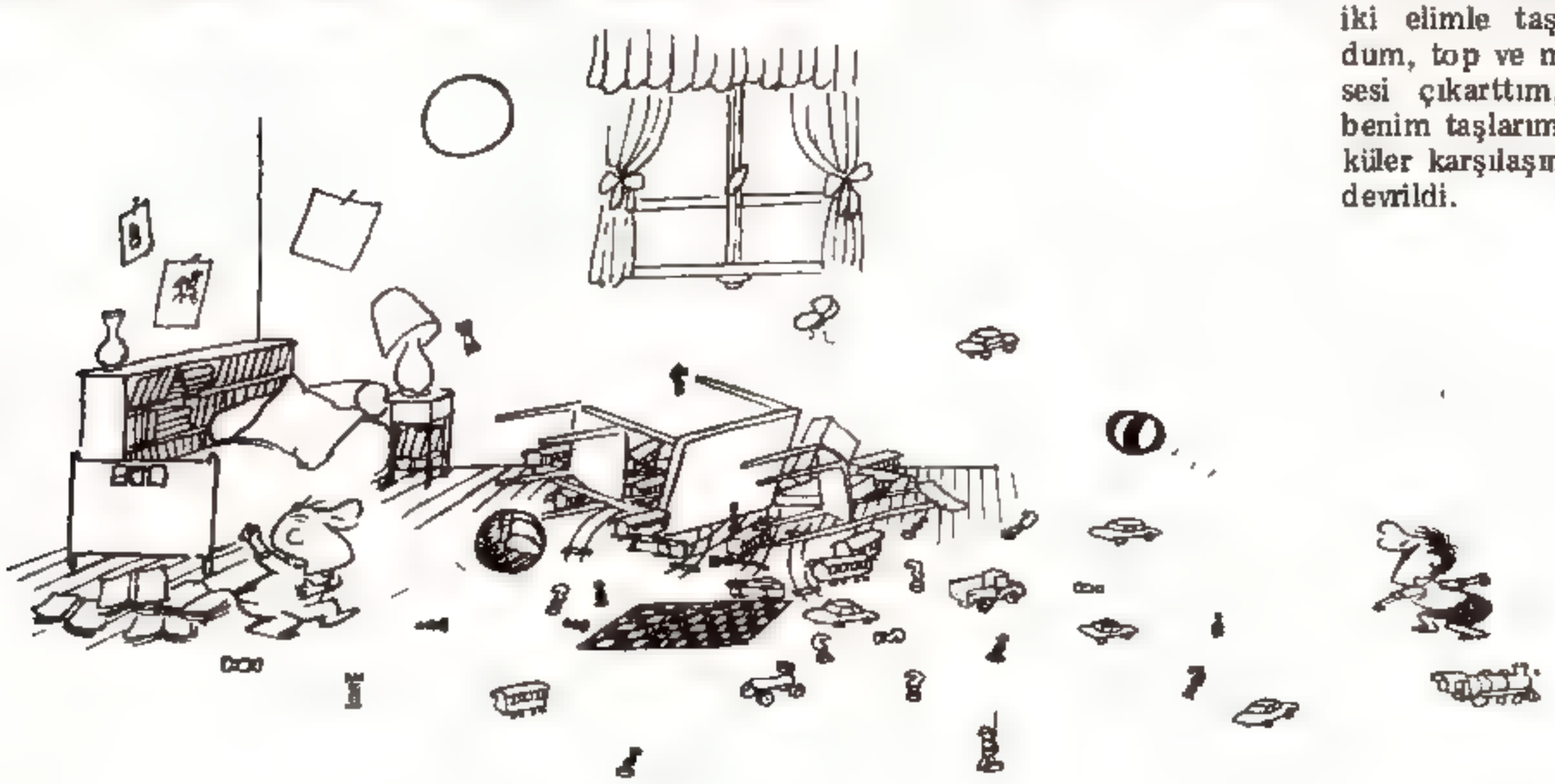

— Bir saniye, bu sayılmaz! Makineli tufek kullandın, o dönemde makineli tüfek yoktu. Yalnız top kullan, bum! ya da kılıç, çaf çaf! Hile yapacaksak hiç oynamayalım.

Lüplüp haklıydı, peki dedim, satranç oynamaya devam ettik. Filimi ilerlettim ama tahtanın ustune düşmüş bütün taşlar yuzunden bu çok zor oldu, Lüplüp parmağıyla, misket gibi bing! filimi atının ustüne attı, atım devrildi. Ben kalemi vezirinin üstüne surdum.

— Sayılmaz, dedi Lüplüp, Kale dumduz gider sen onu bir fil gibi yandan attın!

— Zafer bizim! diye bağırdım. İleri yurekli şövalyeler! Onları sardık! Kral Artür için! Bum bum!

Parmaklarımla bir sürü taşı attım, muthişti.

— Dur, dedi Lüplüp. Parmaklarla çok kolay oluyor, bu işi misketlerle yapsak? Misketler top olsun, bum bum!

— Evet, dedim,ama dama tahtasının üstünde yer yok.

— Olsun, dedi Lüplüp. Sen odanın bir ucunda dur, ben obur ucunda. Taşları yatağın, masanın, iskemlenin altına da gizleyebiliriz.

Lüplüp dolabından misketlerini çıkarmaya gitti, dolap odadan çok daha az duzenliydi, halının ustune bir sürü şey duştu, ben bir avucumun içine siyah bir taş, diğerinin içine bayaz bir taş gizledım, Luplup'e beyaz taşlar duştu. Misketleri "Bom" diyerek fırlatmaya başladık, taşlarımızı çok iyi yerleştirdiğimizden onlara vurmak zor oluyordu.

— Treninin vagonlarıyla küçuk arabalarını tank gibi kullansak? dedım.

Lüplüp dolabından treninı ve küçuk arabalarını çıkardı, askerleri arabaların içine koyduk, tankları ilerlettık, vrum, vrum diye.

— Ama askerler tankların içinde olurlarsa misketlerle onları hiç vuramayız, dedi.

— Üstlerine bomba atalım, dedim.

Misket dolu ellerimizle uçak numarası yaptık, vraum, vraum diye sesler çıkarıyorduk, tankların tam üstünden geçerken misketleri bırakıyorduk, bum! Ama misketlerin vagonlara ve arabalara bir zararı dokunmuyordu, Lüplüp futbol topunu getirdi, bana da ona denizde oynaması için aldıkları kırmızı ve mavi bir top verdi, toplarımızı tankların üstune attık, harıkaydı! Sonra Luplup çok güçlü bir şut attı, futbol topu kapıya çarptı, masanın üstune çıktı, murekkep şişesini devırdı, o sırada Lüplup'un annesi odaya girdi.

Luplup'un annesinin müthış tepesi atmıştı! Lüplüp'e, bu akşam yalnızca bir tek tatlıyla yetineceğini, bana da artık geç olduğunu, zavallı annemin yanına bir an önce donmemi söyledi.

Yazık ki yarım kaldı, yoksa çok kıyak oyun bu satranç! Havalar duzelir duzelmez boş arsaya satranç oynamaya gideceğiz.

Çunkü evde oynanacak bir oyun değil tabii bu satranç, vrum, bum bum! diye.

KİRPİ ÇOCUK

UMUR BUGAY

OHHH! EV SAHİBİYLE SONUNDA ANLAŞTIK...

EV sahibimize söyleyeceğim yalanları düşünürken mutfaktan şangırtı koptu. Eliyle yüzünü kapattı babam. "Bütün mahalle duydu bizim burada olduğumuzu.." dedi. Annem tepsiyi düşürmuştü elinden. Sinirleri bozulunca hep böyle olur. Sıradan kırmaya başlar tabakları, bardakları. Babama da kızmış olacak biraz. Sesini yükseltti. "Allah kahretsin şu kiracılığı," dedi "Bir ev sahibi olamadık." Masaya oturdu. Sesi ağlamaklıydı. Babam kalktı. Omuzunu okşayıp, "O da olur inşallah," dedi.

Sessizce ayakkabılarını giydi. Çantasını aldı. "İyice eskidi ayakkabıların," dedi annem. Babam başını salladı. Ayaklarının ucuna basarak pencereye yurudu. Biz de arkasından yürüduk. Perdenin ucunu usulca kaldırdı babam. Sokağı gördük. Kimse yoktu. İyice güvenli olmak için eğildi babam. "Görünürde kimse yok," diye mırıldandı. Perdeyi kapatıp kapıya yurudu. "Bu saatte gelmez zaten canım," dedi. Saat yedibuçuktu. "Uyumuyor mu bu adam?" İkimizi de yanaklarımızdan öptü. Yavaşça kapıyı açtı. Ev sahibimiz fört şapkası, çantası elinde karşımızda hareketsiz duruyordu. Annem, "Aaaaaaay!" dıye çığlık attı. Babam, "Osman bey..." dıyebildi. Ben, "Babaaaaaa ev sahibi geldiiii!" diye bağırarak bacaklarına sarılmışım.

Babam şaşkınlıkla bizi içeriye doğru iterek kapıyı adamın yüzüne kapatıverdi. "Açın lutfen!" diye seslendi dışarıdan ev sahibimiz. "Bu yaptığınız çok ayıp! Haciz memuru değilim ki ben.. Bu evin sahibiyim efendim.. Baskın da yapmıyorum.. Açın! Sizinle görüşmeye geldim..."

İçeride ne yapacağımızı şaşırmıştık. Annem, "Aç artık," dedi "Nasıl olsa yakalandık." Babam onu geriye iterek dışarıya seslendi. "Osman beeeey.. Bakın peşin söyleyeyim 250 lira bile zam yapacak gucum yok!"

"Çıkın o zaman efendim!" diye sesini yükseltti ev sahibimiz. "Fiyatları görmüyor musunuz nasıl yukseliyor? Biz de ev geçindiriyoruz beyefendiii..."

Babam, "Onu siz hükümete soyleyin efendim!" diye yanıtladı. "Biz ne yapalım. Vallahi en çok 500 olur!"

Ev sahibimiz, "Bin liradan bi kuruş aşağı olmaz ama sizden memnunum. Hadi şunu 750 yapın da mahkemelik olmayalım" dedi dışarıdan. "Şu kapıyı da açın canım. Duşman mıyız birbirimize? Yüz yüze görüşelim bu meseleyi."

Babam biraz düşünüp açtı kapıyı. "Günaydının", diye sırıtarak içeriye girdi ev sahibimiz. "İnsanlar konuşa, konuşa anlaşırlar efendim," dedi. Annem çay getirdi. On dakika sonra el sıkıştılar babamla. 750 liraya anlaştılar.

MEHMET'İN ÇEVRE DOSYASI

ATİLA ALPÖGE ■ DEVRİM ALPÖGE

KENT KURMA

3

BU sayıda size üç örnek birden veriyoruz. Bir de Tekin Kunt arkadaşımızın kendi kurduğu kenti tanıtan ilginç sözleri.

Kentlerin planlarına bakarken, planların üstünün kuzey olduğunu unutmayın. Renklerin anlamını da hatırlıyorsunuz değil mi? Yeşil ile mavinin anlamları açık. Evler kırmızı ile, apartmanlar kahverengi ile, yollar ise sarı ile gösterilmiş. İşyerleri turuncu, fabrikalar siyah. Aşağıdaki resimleri kardeşlerimizin gonderdiği yapıtlara uygun olarak yeniden hazırladık. Bunlarda kardeşlerimizin oluşturduğu düşünceleri olduğu gibi yansıtmaya özen gösterdik.

Gelecek sayıda 3 yeni kent daha sunacağız.

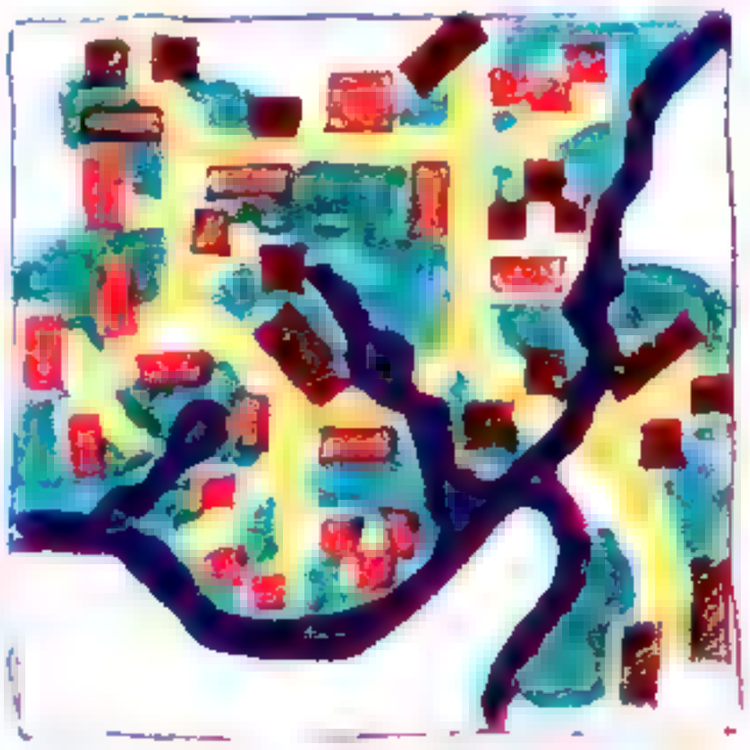

ARZU ATIŞ

Geçen sayılarda bir yanlışlık yaptık ve başarı ödülünü kazanan bir arkadaşımızın adını duyurmayı unuttuk. Bu kardeşimiz İzmir'li Arzu Atış. Kurduğu kentin adı da Yenikent Kentini şoyle tanıtıyor.

Kentımın dunyada bundan sonra kurulacak kentlere örnek olmasını istedığım için adını Yenikent koydum. Kentın içine giren iki kuçuk koy ve denize dökulen bir ırmak yaptım Su alanları gırıntili çıkıntılı olduğu için herkesin su alanlarından yararlanmasını sağladım.. Evleri ve apartmanları dağınık olarak yerleştirdim. Boylece burada oturanlar hem guneş gorecekler, hem de blokların arasında hapis kalmayacaklar.

EMRE YALÇIN

Kentin adı Yeşilburgaz'dır. Bu, yeşıllığin fazla olmasından gelir. Yeşılburgaz'da liman ve koy ruzgardan korunmuştur. Denizın ortasında olan Yeşilada halka açıktır. Bir de Mavigöl vardır. Yeşilada'da ve Mavigöl'de su sporları tesisleri bulunmaktadır. Kentin ozelliklerinden bırı her yapının denizi gorebılmesıdır. Proje hazırlanırken bu yapılar "boy sırası"na sokulmuş ve yuksek yapılar arka kısımda planlanmıştır. Belediye özel bahçeleri de yeşil alan yapıp halka açmayı ve boylece her karış topraktan butün halkın yararlanmasını sağlamak amacındadır.

TEKİN KUNT

Plajları halka açık yaptım. Herkes, yazın sıcağında biraz da olsun serınlesin diye. Butun insanlar denize girince acıkırlar. Denize girenler karınlarını doyursunlar diye plajın arkasına bir sandoviççı koydum... Biliriz ki yollar ulaşımın birinci şartıdır. Bu bakımdan yolları duzenli yapmaya çalıştım. Fakat arabalar yuzunden bir sorun çıktı. Arabaların egzoslarından çıkan gaz çevreye yayılıyordu. Buna da çare buldum. Yolların kenarına yeşillikler, ağaçlar koydum. Boylece ağaçlar gunduz karbondioksıt alırken arabaların egzoslarından çıkan gazları da emerek kent halkını kurtarmış oldu... Kentın guneyinde fabrıkalar var. Bunlar ekmek fabrıkası ile kereste fabrikası. Boylece kuruyan ağaçlardan kereste yapıyorlar... Kentte yaşıyanları mutlu eden çok şeyden bırı doğaları, yeşillikleri. Çunkü kentin havası pislenmiyor. Boylece çocuklarına ve torunlarına sağlıklı bir hayat bırakıyorlar. Çocuklarının bu onemli mırası koruyacaklarına inanıyorlar. Bir başka neden ise, kereste fabrikaları. Çunku başka kentlere de doğalarıyla, ağaçlarıyla hızmet edebiliyorlar ve buna seviniyorlar.

Nurcan TAŞ — Kentte bisiklet ve elektrikli tramvay kullanılıyor. Ayrıca ırmaklarda da taşımacılık yapılıyor. Elektrik ırmaktakı barajdan elde ediliyor. Bu nedenle hiç kesilmiyor.

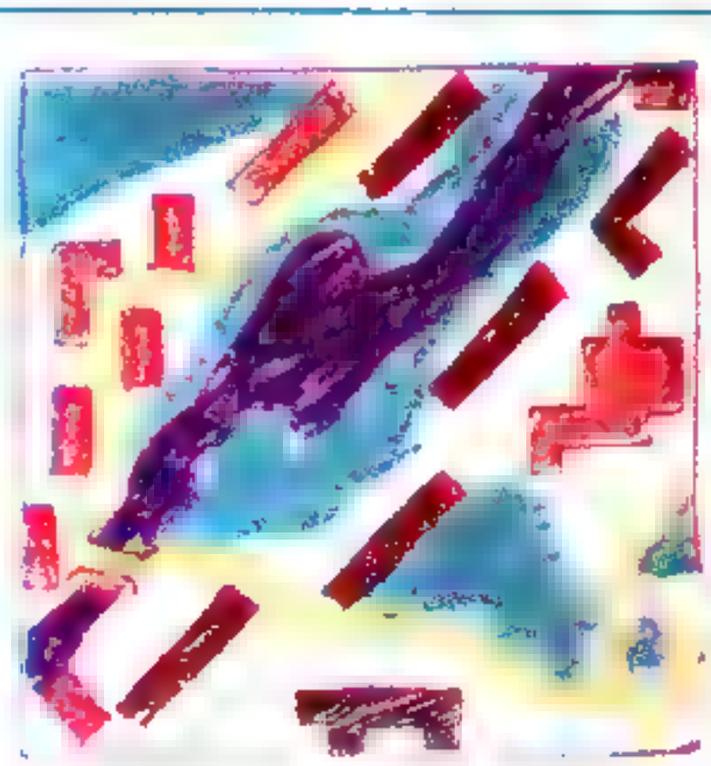

ALİ RIZA ESİN

Adı Alikent olan kentımın ortasından geçen yavaş akışlı ırmak kentı ikıye bolmektedır. Kentin kuzeybatısı sakin bir yerdır. Guneydoğu ise sanayileşmiş bır yer olarak belirginleşmiştir. Bu kesim kentin en canlı bolgesidir. Irmak çevresindeki yeşillik dışında kentin kuzey kesımınde bir orman vardır. Bu ormandakı temiz hava, kuzey ruzgarlarının etkisiyle kente taşınmaktadır.

Ankara... Turkiye Buyuk Millet Meclisi'nin ilk binası... Cumhuriyet'in onaylandığı bina...

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN KURULUŞU

29 Ekim 1923 günü Türkiye Cumhuriyeti kuruldu. Bilindiği gibi cumhuriyet, bir devlet biçimidir. Bu devlet biçiminde egemenlik, kayıtsız koşulsuz halkın elinde bulunur. Halk bu egemenliği temsilciler aracılığıyla kullanır. Kurtuluş Savaşı'nı yönetmek için 23 Nisan 1920 de oluşturulan Türkiye Büyük Millet Meclisi de gerçekte bu ilkeye uyuyordu. Yani halkın kendi içinden seçtiği temsilcileri bir araya toplamıştı. Bu bakımdan bir cumhuriyet sayılabilirdi. Kurtuluş Savaşı sonuçlanana kadar, çeşitli sakıncalar göz önüne alınarak, cumhuriyet adı kullanılmadı.

Kurtuluş Savaşı başarıyla sonuçlandırıldıktan sonra devlet biçiminin kesinleştirilmesi zorunlu hale geldi. Lozan'da barış görüşmeleri başlatılmıştı. Ama milletvekilleri arasında ülkenin geleceğine ilişkin görüş ayrılıkları başlamış, tehlikeli tartışma ve çatışmalar ortaya çıkmıştı. Bundan yararlanmak isteyen emperyalist devletler barış görüşmelerini durdurdu. Yeniden savaş olasılığı belirdi. Bunun üzerine Türkiye Büyük Millet Meclisi 1 Nisan 1923'te yeni seçimler yapılmasını kararlaştırdı. 23 Ağustos 1923'te seçim sonucu oluşmuş bulunan İkinci Türkiye Büyük Millet Meclisi Lozan Antlaşması'nı onayladı.

Olağanüstü koşullar altında hazırlanmış bulunan 1921 Anayasası, birçok konularda yetersiz kalıyordu. Bakanlar Kurulu'nun seçiliş biçimi bu aksaklıkların belli başlılarından biriydi. Örneğin, yürürlükte bulunan anayasaya göre, her bakan, meclis üyeleri arasından salt çoğunlukla seçiliyor, bunlar da kendi aralarından başbakanı seçiyordu. Meclis başkanı da hükümetin doğal başkanı sayılıyordu.

1923 Ekim'inde bu yüzden yeni bir hükumet bunalımı başgösterdi. Hükümet görevden çekilmişti, ama yerine bir türlü yenisi seçilemiyordu. 28 Ekim akşamı 1921 Anayasası'nı değiştiren bir taslak hazırlandı.

Bu taslağa göre, anayasanın kimi maddeleri aşağıdaki biçimi aldı:

Madde: 1) Egemenlik kayıtsız koşulsuz ulusundur. Yönetim biçimi, halkın yazgısını doğrudan kendi eliyle yönetmesi temeline dayanır. Türkiye Devletinin hükümet biçimi cumhuriyettir.

Madde: 10) Türkiye Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi genel kurulunca, üyeleri arasından, bir seçim dönemi seçilir. Başkanlık görevi, yeni cumhurbaşkanı seçilene kadar sürer.

Madde: 12) Başbakan, cumhurbaşkanınca Meclis üyeleri arasından seçilir. Öbür bakanlar, başbakanca Meclis üyeleri arasından seçildikten sonra, cumhurbaşkanınca Meclis'in onayına sunulur.

29 Ekim günü Meclis'e sunulan bu taslak oybirliğiyle onaylandı. Böylece, Türkiye devletine Cumhuriyet adı verilmiş oldu. Ardından bir önergeyle cumhurbaşkanı seçimine geçildi. 158 üyenin katıldığı bu seçimde, 158 oy alan Ankara milletvekili Mustafa Kemal Paşa Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanı oldu.

Anayasanın birinci maddesinde yer alan "Türkiye Devleti bir cumhuriyettir" sözünün değiştirilemeyeceği, yine aynı anayasanın 102. maddesiyle güvence altına alınmıştır. Yine bu anayasada bulunan 16. ve 38. maddeler, milletvekilleri ve cumhurbaşkanlarını, yalnızca ahlâk bakımından değil, hukuk bakımından da Türkiye cumhuriyetini ve demokrasiyi korumakla yükümlü tutmuştur.

1961'de halk oyuna sunulan ve onaylanarak yürürlüğe giren yeni anayasa da, bu ilkeleri olduğu gibi benimsemiştir. Nitekim birinci maddede, "Türkiye devleti bir cumhuriyettir" denirken, ikinci maddede "Devlet biçiminin cumhuriyet olduğu hakkındaki anayasa hükmü değiştirilemez ve değiştirilmesi önerilemez" denmektedir.

KISACA

30 Ekim 1918

Birinci Dunya Savaşı sonunda Osmanlılar, Mondros Ateşkes Antlaşmasını imzaladılar. Bağlaşık Devletler bu antlaşmadan sonra sınırları aşarak, ülkemizin birçok kentini işgale başladı. Boğazların ve İstanbul'un denetimini elde etti.

1 Kasım 1922

Turkiye Buyük Millet Meclisi, saltanatla hilâfetin ayrılmasını ve saltanatın kaldırılmasını kabul etti.

1 Kasım 1958

Ünlü ozan Yahya Kemal Beyatlı öldü.

3 Kasım 1839

Mustafa Reşit Paşa, Sultan I. Abdülmecit'in onayıyla yürürlüğe giren Tanzimat Fermanını, Gulhane Parkı'nda okuyarak halka ve yabancı devletlerin orda bulunan temsilcilerine duyurdu. İlk yazılı anayasa niteliğindeki bu fermanla Osmanlı devletinin Batılılaşma yolunda kendini yenilemesi onaylanmış oldu.

3 Kasım 1918

İngilizler Musul kentini işgal etti.

TÜRKÇE

Aşağıdaki okuma parçasını dikkatlice okuyup, soruları yanıtlamaya çalışın.

"Bazı oyunların her ülkede tutkunları vardır. Bunlar bu oyunlardan büyük zevk duyarlar. Niçin oynadıkları sorulsa

Can sıkıntısından kurtulmak, hoş vakit geçirmek için! derler.

Ama bana sorarsanız, "Bu oyunlara alıştıkları için" derim. Alışmak, bütün iş burada. Çocuklarımıza daha okulda bulundukları sırada vermek istediğimiz en iyi alışkanlıklardan biri, okuma zevkidir.

1. Bunlardan hangisi "tutkun olmak" sözcüklerinin okuma parçasındaki anlamının karşılığıdır?
   a) Beğenerek istenek
   b) Bağlılık duymak
   c) İsteyerek yapmak
   d) Tiryakisi olmak

2. Oyun alışkanlığı olanlar, bunu sıkıntıdan kurtulmak için oynadıklarını söylemekle nasıl bir davranış örneği veriyorlar.
   a) Oyunu bilmekle övünüyorlar
   b) Kendilerince bir öz savunma yapıyorlar
   c) Oyun oynamanın yararlı olduğunu söylüyorlar
   d) Boş zamanlarının bol olduğunu anlatıyorlar.

3. Bazen istemediğimiz halde yapmaktan vazgeçemediğimiz durumlara ne denir?
   a) Alışkanlık
   b) Erdem
   c) Sorumluluk
   d) Özveri

4. Çocuklara daha okul çağındayken verilmesi gerekli en iyi alışkanlık nedir?
   a) Küçükleri sevme
   b) Büyüklere saygı
   c) Okuma alışkanlığı
   d) [illegible]

5. Bu okuma türlerinden hangisi zaman geçirmek için yapılır?
   a) Ansiklopedi okumak
   b) Eski bir gazeteyi yeniden okumak
   c) İlginç bir kitap okumak
   d) Yazınsal yapıtlar okumak

6. Bunların hangisi tümcedir?
   a) Ödüm patladı
   b) Niçin gelmiyorsun?
   c) Yattım
   d) Hepsi tümcedir

7. Bu tümcelerin hangisinde yüklem, fiildir?
   a) Kaçan kızı yakaladılar
   b) Onların hepsi çirkindi
   c) Kutu aradığım gibiydi
   d) O kitap çok sıkıcıydı

8. "Evde çantamı unutup geldim" tümcesinde özne bunların hangisi olabilir?
   a) Ev
   b) Ben (Gizli özne)
   c) Çanta
   d) Hepsi öznedir

9. "Hasan'ın en sıkıntılı yılları çocukluğuydu" tümcesinde hangi sözcük yüklemdir?
   a) Hasan
   b) Sıkıntılı
   c) Çocukluğuydu
   d) Yılları

SOSYAL BİLGİLER

1. II. Mehmet hangi yılda ikinci kez padişah oldu?
   a) 1451
   b) 1443
   c) 1447
   d) 1453

2. İstanbul ne zaman Türklerin eline geçti?
   a) 27 Nisan 1453
   b) 29 Mayıs 1453
   c) 29 Mayıs 1452
   d) 27 Nisan 1451

3. Yavuz Sultan Selim'in 1514 yılında yaptığı savaşın adı nedir?
   a) Filistin'in alınışı
   b) Çaldıran Savaşı
   c) Ridaniye Savaşı
   d) Mercidabık Savaşı

4. Bu padişahların hangisinin hükümranlık devri çok kısa, fakat çok parlak olmuştur?
   a) Fatih Sultan Mehmet
   b) II. Murat
   c) I. Ahmet
   d) Yavuz Sultan Selim

5. Hangi savaştan sonra Hicaz Osmanlı topraklarına katıldı?
   a) Abbasi Halifesinin ölümü
   b) Mercidabık Savaşı
   c) Ridaniye Savaşı
   d) Çaldıran Savaşı

6. Bunların hangisi Suriye için söylenemez?
   a) Güney Anadolu'dan sınır komşumuzdur
   b) Çiftçilik, hayvancılık ülkesidir
   c) Akdeniz'le Irak toprakları arasındadır
   d) Halkın tümü Hıristiyandır.

7. Suriye'nin iç kısımlarında hangi iklim görülür?
   a) Çöl iklimi
   b) Akdeniz iklimi
   c) Sert iklim
   d) Ilıman iklim

8. Suriye'den gelerek bizim topraklarımızdan Akdeniz'e dökülen akarsu bunların hangisidir?
   a) Fırat
   b) Asi
   c) Dicle
   d) Hiçbiri

9. Mekke ve Medine kentleri hangi ülkeye aittir?
   a) Lübnan
   b) Suriye
   c) Suudi Arabistan
   d) Kuveyt

10. Bu ülkelerin hangisi İran körfezinin iç kesimindedir?
    a) Ürdün
    b) Kuveyt
    c) Lübnan
    d) Yemen

FEN VE TABİAT

1. Omurilikten çıkan sinirler kaç çifttir?
   a) 14
   b) 31
   c) 27
   d) 32

2. Bunlardan hangisi iskeletin görevi değildir?
   a) Dik ve ayakta durmayı sağlar
   b) Kemiklerin hareketini sağlar
   c) İç organları dış etkilerden korur
   d) Vücudun eğilip bükülmesini sağlar

3. Hangi organımız çizgili kastan yapılmış olduğu halde isteğimiz dışında çalışır?
   a) Mide
   b) Kollar
   c) Kalp
   d) Akciğerler

4. Uyluk ve kaval kemikleri vücudumuzun hangi bölümünün kemikleridir?
   a) Kol kemikleri
   b) Baş kemikleri
   c) Ayak kemikleri
   d) Gövde kemikleri

5. Bunların hangisi kas biçimi değildir?
   a) İğ biçimi
   b) Şeritsi
   c) Yelpaze biçimi
   d) Kiriş

6. Bunların hangisi beden hareketlerimizin yöneticisi durumundadır?
   a) İskelet
   b) Sinir sistemi
   c) Kalp
   d) Eklemler

7. Beynimizi incelersek dış tarafta bozmadde iç tarafta akmadde bulunur. Bozmaddenin diğer adı nedir?
   a) Ön beyin
   b) Beyin zarı
   c) Beyin sıvısı
   d) Beyin kabuğu

8. Hangi zar beyin yüzeyine yapışmış durumdadır?
   a) İncezar
   b) Sertzar
   c) Örümceksi zar
   d) Hiçbiri

GEÇEN SAYININ YANITLARI

TÜRKÇE
1) d, 2) a, 3) c, 4) d, 5) d, 6) d, 7) b, 8) c 9) a, 10) b

SOSYAL BİLGİLER
1) b, 2) d, 3) c, 4) b, 5) a, 6) c, 7) a, 8) c, 9) a, 10) b.

FEN VE TABİAT
1) b, 2) a, 3) b, 4) d, 5) d, 6) b, 7) c, 8) a 9) b, 10) b

MATEMATİK
1) d, 2) b, 3) a, 4) a, 5) a, 6) c, 7) d, 8) b, 9) b, 10) b.

MATEMATİK

1. Rakamlarından biri 2 olan, iki basamaklı en büyük sayı hangisidir?
   a) 92
   b) 82
   c) 72
   d) Hiçbiri

2. 26 385 metre kumaşın metresi 147 liradan satıldı. Satan 387 000 lira kazandı. Kumaşın satana kaça mal olduğunu bulunuz?
   a) 3 987 595
   b) 3 691 595
   c) 3 961 455
   d) 3 879 595

3. Bir atlet, 8 725 metrelik yolun 2 450 metresini koştu. Biraz dinlendikten sonra 1 175 metresini koştu. Yolun geri kalan kısmını iki eşit parçaya bölerek koştu. Atletin son koştuğu yol kaç metredir?
   a) 2450
   b) 2650
   c) 2550
   d) 2985

4. Aynı noktadan kalkan bir uçak saatte 383 km yol alıyor. Diğer uçak ters yönde uçarak saatte 750 km yol alıyor. 9 saat sonra iki uçak arasında kaç km uzaklık farkı olur?
   a) 3285 km
   b) 3485 km
   c) 3475 km
   d) 3385 km

5. Bir ilacın içindeki maddelerin ağırlıkları: 1,75 gram; 46 mg; 0,93 mg. İlaç kaç gram eder?
   a) 1, 78569 gr.
   b) 1,79693 gr.
   c) 1, 89656 gr.
   d) 1, 79565 gr.

6. Bir üçgen prizmanın yanal alanları 98 cm², taban alanları 26 cm². Bu üçgen prizmanın alanı kaç m eder?
   a) 0, 0124 m2
   b) 0, 0024 m2
   c) 0, 012 m2
   d) 0, 112 m2

7. Çevresi 18,84 cm olan dairenin çapı ve yarıçapı kaçtır?
   a) Çapı 8, yarı çapı 4
   b) Çapı 7, yarı çapı 3.5
   c) Çapı 9, yarı çapı 4,5
   d) Çapı 6, yarı çapı 3

8. Kare piramit şeklinde bir kolonya şişesinde limon kolonyası var. Piramidın taban ayrıtları 8 cm. yüksekliği 15 cm. olduğuna göre içinde kaç cm kolonya olduğunu bulunuz.
   a) 320 cm 3
   b) 660 cm 3
   c) 760 cm 3
   d) 270 cm 3

9. Tabanının çapı 16 cm, yüksekliği 24 cm² olan koninin hacmi kaç cm eder?
   a) 200,96
   b) 1607, 68
   c) 874,86
   d) 3432,96

10. Koni şeklinde bir karton kutunun çapı 18 cm. yüksekliği 30 cm. dir. Hacimleri 3 cm³ olan lokumlarla doludur. Bu kutunun içinde kaç lokum vardır?
    a) 1346
    b) 452,6
    c) 876,8
    d) 847,8

yanıtlar gelecek sayıda

BIZIM

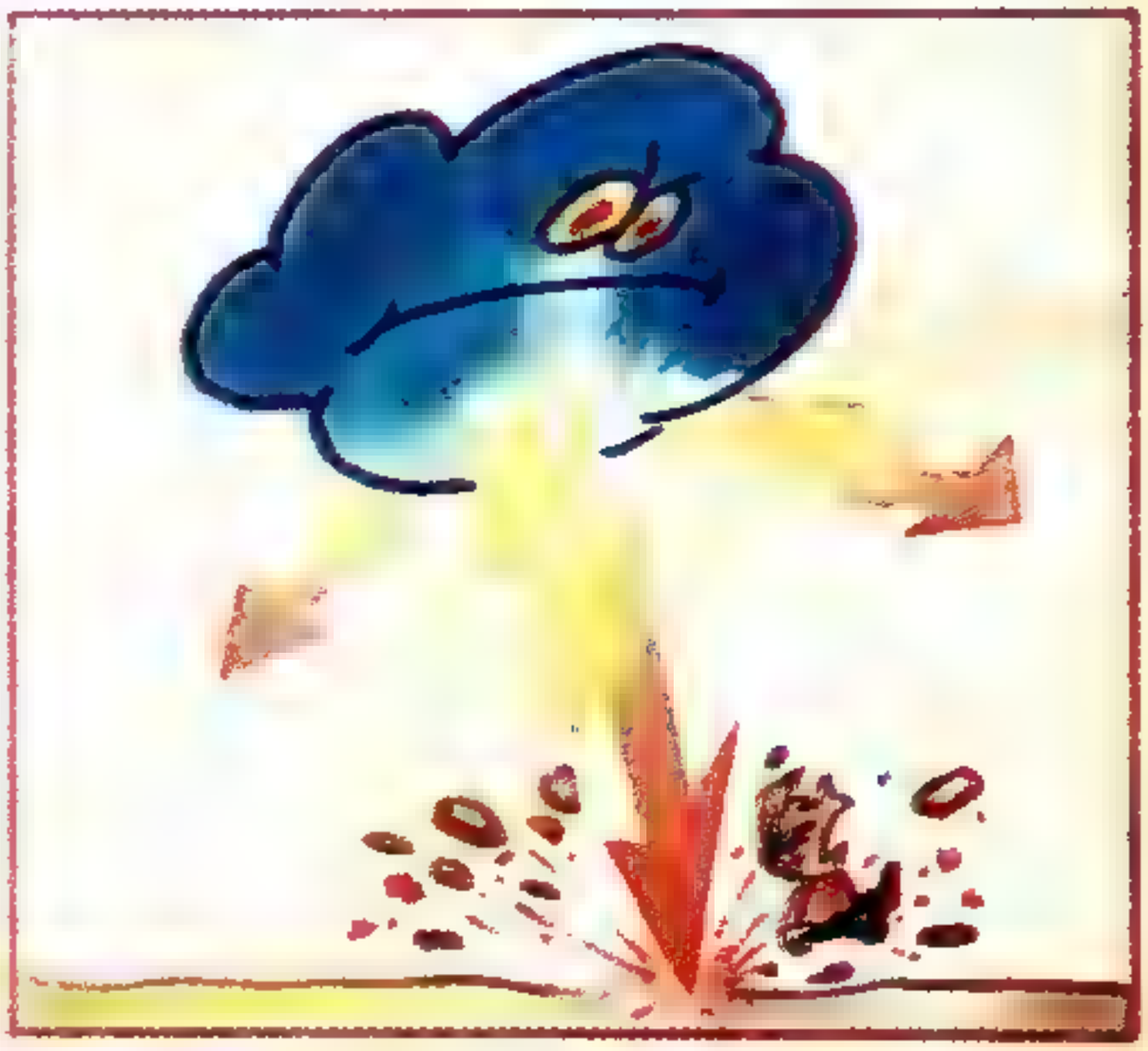

Milliyet ÇOCUK KLÜBÜ

KLÜBÜMÜZE ÜYE OLMA KOŞULLARINI AÇIKLIYORUZ...

Milliyet Çocuk Klübü'ne üye olan kardeşlerimizin adlarını yayımlamayı bu sayımızda da sürdürüyoruz sevgili okurlar.

Ayrıca bir çok okurumuz bize mektup yazarak, "Milliyet Çocuk Klübü"ne nasıl üye olacaklarını soruyorlar...

"Milliyet Çocuk Klubü"ne üye olmak için, üyelik ödentisi olan 25 lirayı, posta havalesiyle, Milliyet Gazetesi Satış Servisi Cağaloğlu-İstanbul adresine gönderin. Üyelik ödentisi gönderdiğiniz havale makbuzunu, iki fotoğrafı, adresinizi, yaşınızı, doğum yerinizi ve tarihini, anne ve babanızın adlarıyla birlikte, Milliyet Yayınları Basın Sarayı Cağaloğlu - İstanbul adresine yollayın.

Kartınız en kısa sürede adresinize postalanacaktır.

674. Oğuzhan Erbaş
675. Hakan Ağamak
676. Özkan Poyraz
677. İsmayil Ceyhan
678. Selmin Çıkrıkçıoğlu
679. Türker Barlas
680. Şukrü Akgul
681. Erkan Özdemır
682. Nadide Yalçın
683. Abdülkadir Karakuş
684. Ercan Kefli
685. Aykut Cerıtoğlu
686. İsmet Memiş
687. Aslı Gumüşsoy
688. Mustafa Aka
689. Ömer Sülukçü
690. Ülkü Özakın
691. Ercument Kamalı
692. Murat Ören
693. Selman Çıkrıkçıoğlu
694. Özgur Aydın
695. Erdal Kaleli
696. Gökhan Selamet
697. Ümit Ersoz
698. Burhan Gülbahçe
699. Semiramis Zonguralp
700. Süleyman Ekman
701. Ebru Güleç
702. Suat Arslantaş
703. Aydın Bulut
704. Fatih Savaşçı
705. Nazlı Üder
706. Ömur Terzioğlu
707. Onur Gunay
708. Çiğdem Uzunoğlu
709. Ergun Egmir
710. Ayşegul Erkan
711. Devrim Yücel
712. Kağan Yucel
713. Taşkın Taşpolat
714. Meltem Atay
715. Turgut Çavuşoğlu
716. Fuat Yılmaz
717. Ferruh Özargıl
718. Ömer İyigor
719. Hale Turhangil
720. Bekir Girgin
721. Alper Eğmır
722. Atakan Kırsan
723. İsmail Yıldırım
724. Yavuz Bolukbaş
725. Bılal Çevrım
726. Aydın Yavuz
727. Cemal Aksoy
728. Ali Yalçındağ
729. Nihal Saklayıcı
730. M. Kemal Erol
731. Ercan Alpturk
732. Sırma Bodur
733. Tuğrul Cofcof
734. Mutlu Özguler
735. Ayşe Saray
736. Korhan Saray
737. Murat Solmaz
738. Aygul Çuhadar
739. Selim Cellek
740. Mujdat Pakkan
741. Ebru Özgun
742. Murat Yılmazok
743. Mehmet Tuga
744. Kürşat Korkut
745. Ebru Tunalı
746. M. Ali Kuçukozer
747. Esra Ekmekçi
748. Hakan Özçelik
749. Esra Sanı Özkan
750. Gülum Şumnu
751. Deniz Şumnu
752. Selcen Karabatı
753. İbrahim Uyar
754. Atener Koçak
755. Atakan Koçak

TAŞKIN AMCA

YAZAR OLMAK

ANKARA'dan, ortaokullu okurum Zümrüt Zeren, bana çoktanberi sorulagelmekte olan bir konuyu tazeleyerek şöyle yazıyor: "Taşkın Amcacığım! Dergimizdeki yazılarınızı severek okuyor, her seferinde yeni yeni şeyler öğreniyorum. Bu bakımdan haftaları zor getiriyorum. Ben, yazı yazmaya merak sardım. Türkçe derslerim de iyi. İleride ünlü bir yazar olmak amacındayım. Bana bu yolda hiç önderlik eden yok. Babam: "Taşkın Amca'ya her çocuk bir şeyler soruyor, sen de nasıl başarılı bir yazar olabileceğini sor" diyerek beni bu mektubu yazmaya yüreklendirdi. Bağışlanmam dileğimle soruyorum: Nasıl, iyi bir yazar olabilirim?"

Yalnız Zumrüt Zeren'in sorusu değil bu. Birçok okurum da bunu birçok kez sordular bana. Ben, iyi bir yazar olabilmenin ilk koşulu olarak kişisel yetenek olduğuna inanırım. Hani "ben birinci sınıf bir futbolcu olacağım," diyenler, bunun futbol alanlarında yorulmak bilmeyen bir çabanın ürünü olacağını düşünürler. Bu düşunce hem doğrudur, hem yanlış. Doğrudur, her konuda olduğu gibi çok çalışmak, başarıya ulaşmanın ön koşuludur. Yanlıştır, çünkü ne kadar üstüne düşersen düş, eğer kişisel kabiliyetin yoksa, sonuç sıfırdır.

Bu bir küçük örnek. Hele yazı yazmak, ünlü bir yazar olmak, öyle sanıldığı gibi çok yazmakla elde edilebilecek bir beceri değildir. Çok okumak, olanak verdiği oranda fazla örneklerle haşir neşir olmak ilk kuraldır amma Tanrı vergisi bir de "cevher" gerekli. Diyelim ki, Tanrı bu cevheri de gönline, yüreğine koymuş. O zaman çaba sizden, başarı Tanrıdan.

Çok okumak denince gazete, dergi, kitap okumak akla geliyor, değil mi? Evet, bunları da okumak gerekli ama, kültürle donanmak için gerekli öğrenimleri de yapmak şart. İyi bir yazar demek, kültür düzeyi yüksek bir kişi demek. Ama diyeceksin ki "tüm yazarların tümünun de yuksek öğrenimi mi var?" Haklısın, yoksa bile, olması gerekli. Hele çağımızın yazarının böyle olması ilk ve ön koşul.

Nasıl yazayım, soruna gelince, önce yazacağın şeyi kafanda planlaman gerekli. Şiir yazacaksan, şiir anlayışının yolunu çizeceksin. Aşk üzerine yazılan şiirler beyhudeye giden çabalardır. Özlü, işe yarar, bir şey diyen şiirler yazacaksın. Öykü yazacaksan, dünya görüşünü katman, görüşünü saptaman gerekli. Sen, neyin, kimlerin, toplumun hangi bölümünün yazarısın, şairisin? Bunu belli edeceksin. Bunları iyice saptamadan yola çıkmamalısın. Daha bitmedi. Çok yazmak, çok okumak, çok gezmek, çok görmek de en başta gelen öğelerden. Eskiler bile: "çok okuyan değil, çok gezen bilir" dememişler mi? Bu sözün gerçek payı büyuk. Yazarın görüş açısının genişleyebilmesi için, görgüsünün istenen duzeye çıkması da çok önemli.

Tüm bu koşulları yerine getir. Al eline kalemi. Yazmaya koyul. Başarıya giden yollar açıktır, diyemem, yine iş gelir, çatar Tanrı vergisi denen en önemli öğeye. Eğer Tanrı bu sanatçı ateşini yüreğine koymuşsa, işin en önemli bölümü, yolun büyük bir parçası aşılmış demektir.

Her şeyden önce maymun iştahlı olmayacaksın, ayak direyeceksin. Yaşam fırınında pişeceksin, pişeceksin.

Geleceğin ünlü kadın yazarı Zumrüt Zeren'i selamlarım.

ŞİİR YARIŞMASI

ÇOCUKLAR,
SİZ KATILACAKSINIZ
SİZ KAZANACAKSINIZ..

Sevgili Çocuklar;

Eğer şiir yazmayı seviyor, hele hele Anadolu'muzu seviyorsanız tam size göre bir yarışma...

İnanıyoruz ve biliyoruz ki Anadolu'yu sevmeyen hiçbir Türk çocuğu yoktur. Anadolu'da yaşasın, yaşamasın, görsün görmesin yine de okumuştur öğrenmiştir, Anadolu'muzun ne denli anlam taşıdığını...

Bu nedenle düşündüğünüz, duygulandığınız şekilde ANADOLU için bir şiir yazarak bize gönderin, yarışmaya katılın. ANADOLU BANKASI sizlere şu armağanları veriyor:

Birinciye ..... 10.000. -TL.
İkinciye ..... 8.000. -TL.
Üçüncüye ..... 6.000. -TL.
Dördüncüye ..... 4.000. -TL.
Beşinciye ..... 2.000. TL.
Altıncıdan Ellinci'ye kadar mansiyonlar.

Not: Yarışmamız İlk okul öğrencilerine açıktır. (79 dönem mezunları dahil)

Şiirlerinizi 25 Kasım 1979 tarihinde bize ulaşacak şekilde bulunduğunuz şehirdeki en yakın ANADOLU BANKASI şubesine teslim ediniz veya aşağıdaki adresimize postalayınız.

ANADOLU BANKASI A.Ş.
Genel Müdürlüğü
(Anadolu Şiir Yarışması)
İstiklal Cad. Sinem Saray Kat: 5
Beyoğlu / İST.

Hepinize başarılar.

ANADOLU BANKASI

"BANKACILIKTA DEVLET"

Bir reklam

PUL DEYİP GEÇMEYİN

İNGİLTERE'de yaşayan Albert Schafer adında bir adam yıllarca uğraşarak bütün odasını posta pullarıyla kaplamayı başardı. Piyanosundan tutun da, piposuna kadar evin her yerini pullarla kaplayan Schafer, kullanılmış posta pullarından yararlandı.

Gerek gazetelere ilan vererek, gerekse dostlarının mektuplarındaki pulları toplayarak işe başlayan Schafer, milyonlarca pulu topladıktan sonra evini dekore etmeye başladı. Binlerce tüp yapıştırıcı kullandıktan sonra evini resimlerde gördüğünüz biçime getirdi.

Ayrıca posta pullarıyla çok sevdiği kızının bir heykelini de yapan Schafer heykelin koleksiyonunun en güzel parçası olduğunu belirtti.

Şimdilik odasını kaplayan Albert Schafer, amacının bütün evini pullarla kaplamak olduğunu açıkladı.

EVİNİZE GELEN
KOLEJ
LİMASOLLU NACİ
MEKTUPLA ÖĞRETİM KURUMU

DENES HOLIDAY
VILLAGE

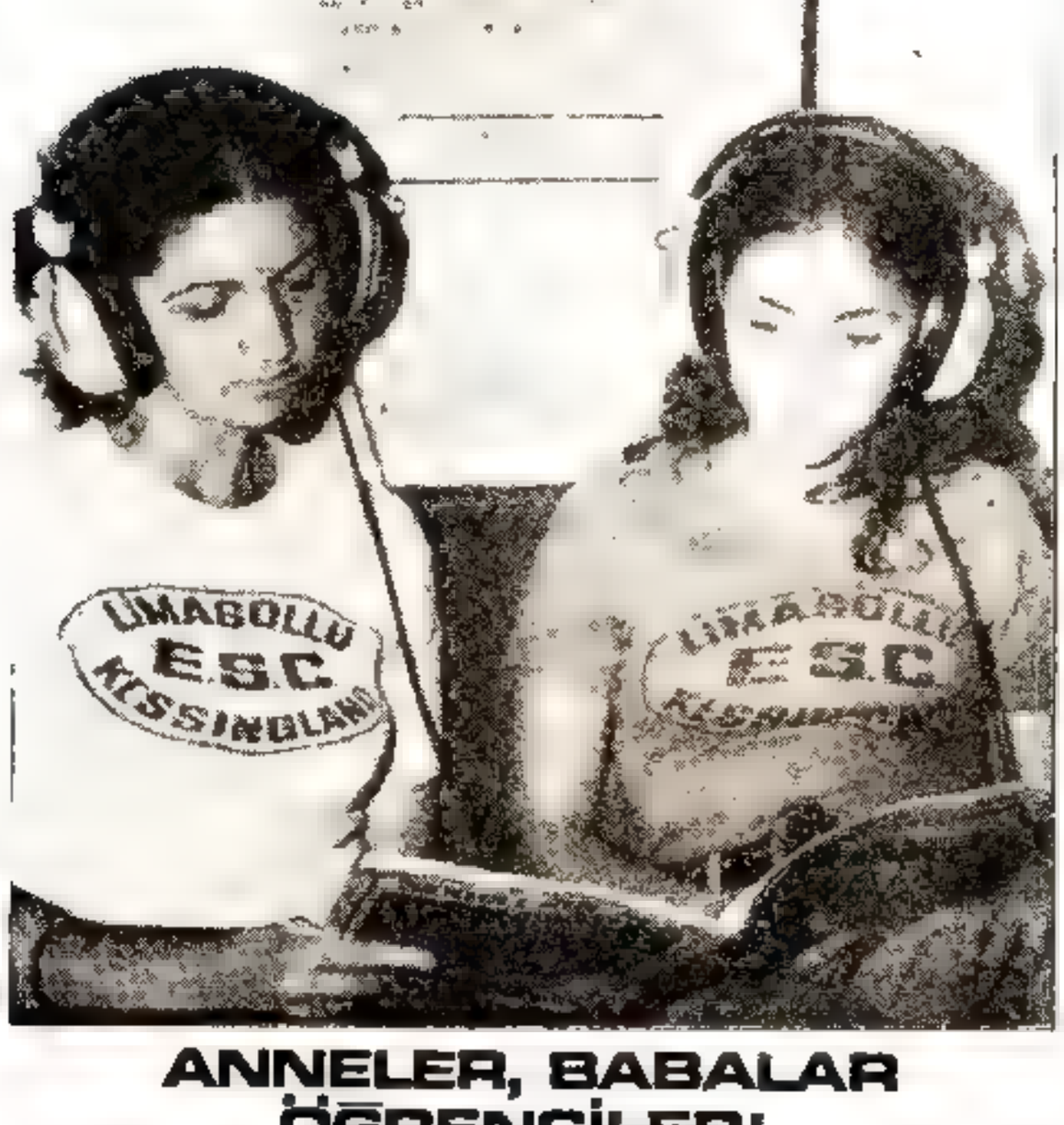

ANNELER, BABALAR
ÖĞRENCİLER!..
Kendinize veya çocuklarınıza bir yabancı dil olarak
İNGİLİZCE
kazandırmak istiyorsanız bu alanda en güçlü kuruluş
LİMASOLLU NACİ
Mektupla öğretim kurumu sizlere yardımcı olmaya hazırdır.
EVİNİZDE
AUDİO - VİSUAL
SİSTEM İLE İNGİLİZCE
Siz veya çocuğunuz, dersane dersane dolaşmadan evinizde,
kendi kendinize GRAPHO—ENGLISH metoduyla
bir yılda mükemmel olarak İngilizce öğrenerek
Milli Eğitimden tasdikli diploma alabilirsiniz.
Geniş bilgi için broşür isteyiniz
LİMASOLLU NACİ İstiklâl Cad 193/2 Beyoğlu/İST.
Adım, Soyadım : .....
Ev Adresim : .....
.....

RED KİT

ŞERİFLER OKULU

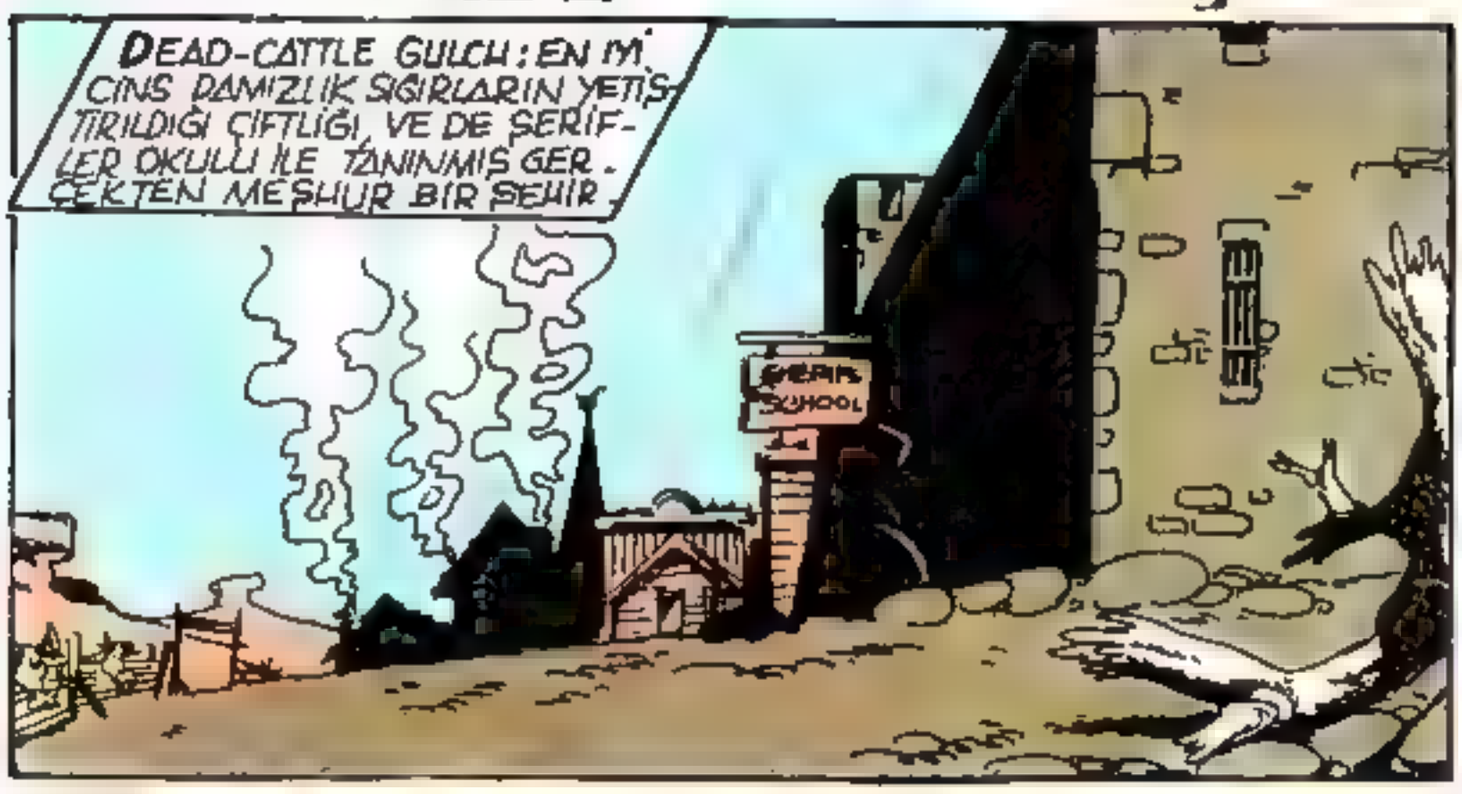

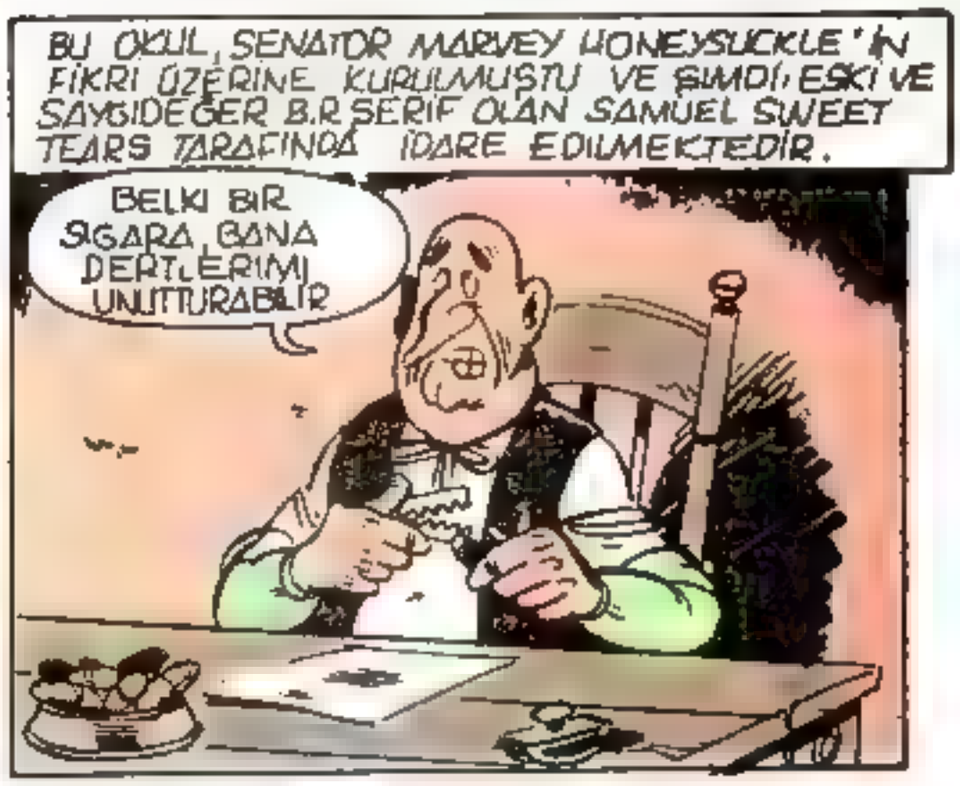

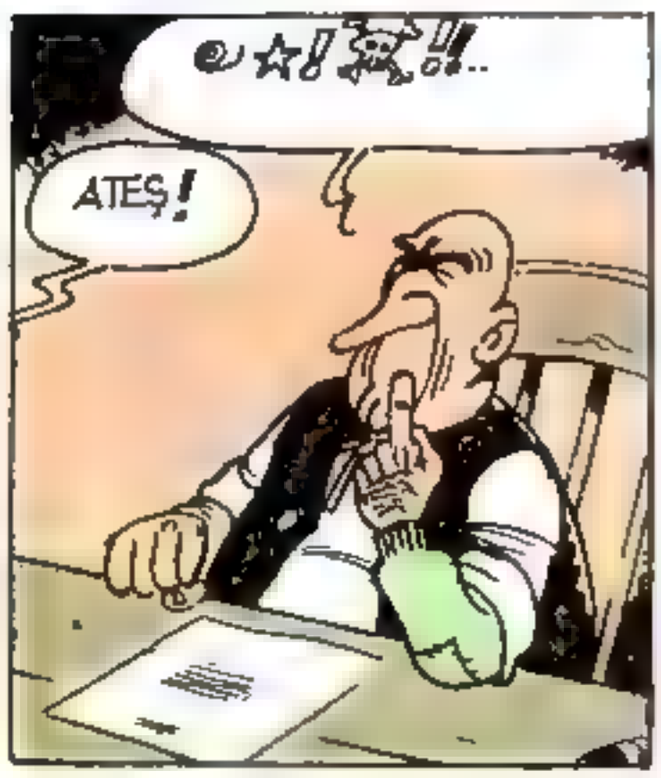

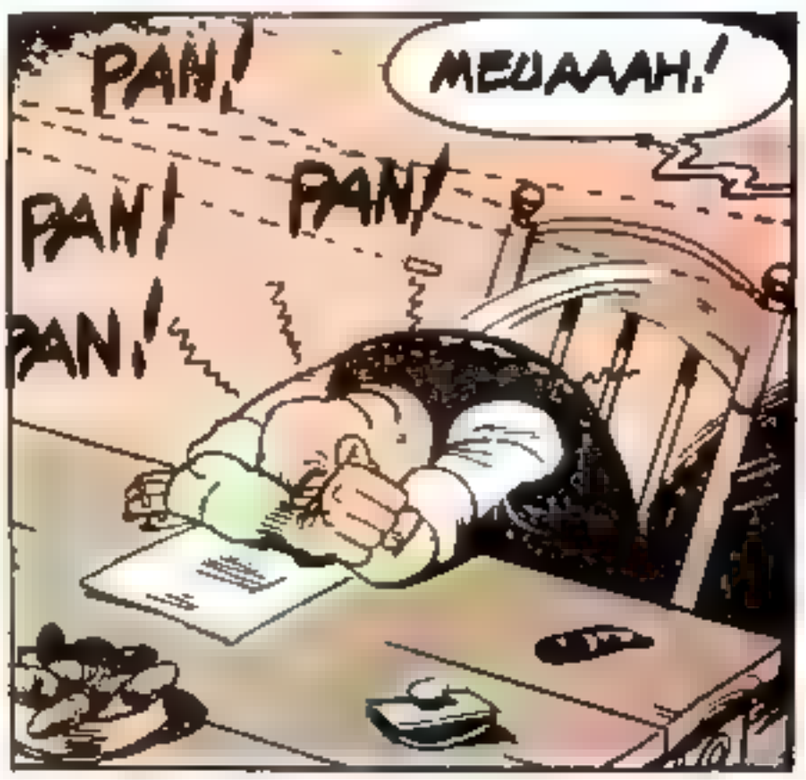

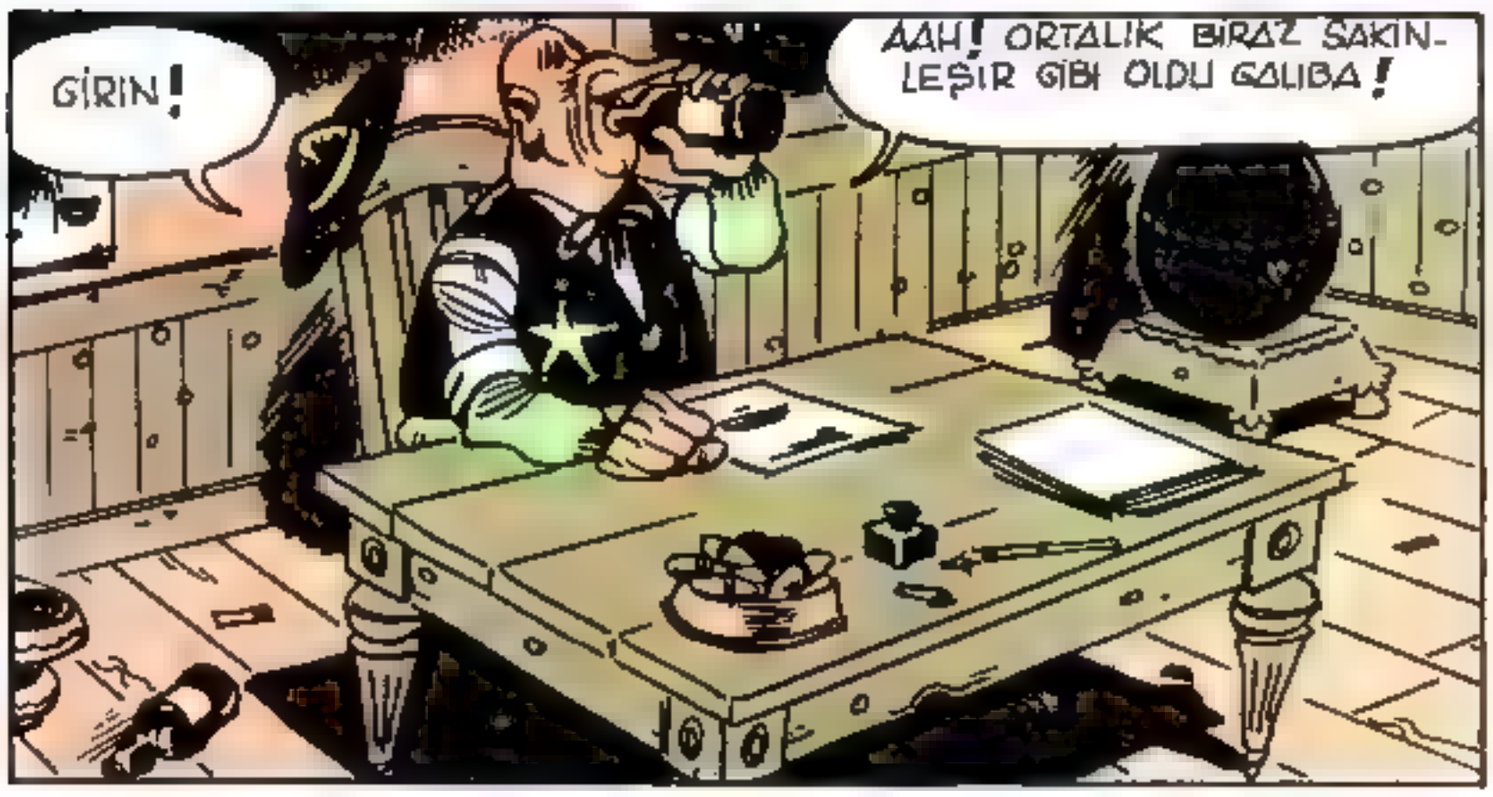

İŞTE, İSTİFAM! LÜTFEN, ELİMİN, ÜSTÜNDE KÜÇÜK DELİKLER, OLMADAN ÇABUCAK ALIN! YETER BE, NEDİR BU ÇİLEM.

THOMSON, SİZ DE Mİ, OLAMAZ!

GENE DE, YARALANMADIĞINIZ, HATTA HATTA YAŞADIĞINIZ İÇİN ÇOK ŞANSLISINIZ, ELVEDA THOMSON.

E, N'OLACAK ŞİMDİ! ELİMDE TEK BİR ÖĞRETMEN BİLE KALMADI. HÜKÜMET DE, 1 AY İÇİNDE, BU 7 BECERİKSİZİN GÖREVE ATANMALARINI BEKLİYOR. NE YAPACAĞIM, NASIL YETİŞTİRECEĞİM BUNLARI?

BU İŞİ YAPABİLECEK TEK BİR KİŞİ TANIYORUM. TELGRAF ÇEKİP, ÇAĞIRALIM!

BİR KAÇ SAAT SONRA VE BİR KAÇ MİL ÖTEDE..

SENDEN, İSTEDİĞİMİ GETİRDİN Mİ YAŞLI ÇOCUK?

ÖZEL KARIŞIMINI BULANA KADAR, NELER ÇEKTİĞİMİ BİR BEN BİLİRİM KENTİN TÜM TÜTÜNCÜLERİNİ DOLAŞTIM.

DİNLE, BAK DULDÜL! DEAD-COTTLE GULCH ŞERİFLER OKULUNDAN ÇAĞIRILIYORUM. BU İŞİ, BENDEN BAŞKA, YAPACAK BİRİNİ BULAMADIKLARI MUHAKKAK, TABİİ!

YAPARAMIN USTU?

BANA TELGRAF VARDI, POSTANEYE VERDİM.

O TABİİ, ALTINDA BENİM GİBİ BİR ATIN OLURSA GİDERSİN E.BET ZATEN, BEN YORULURMUYUM, ÜŞÜTÜRMÜYÜM DİYE DÜŞÜNEN KİM?

2

PAN! PAN!

HER GÜN DELİLER GİBİ KOŞTUR DUR..., BUGÜDİŞLE, BİR ŞEY DEĞİL, YARIŞ DENEN İLLETE YAKALANACAĞIM.

ZATEN İKİ SENEDİR ZAVALLI AYAKLARIM BANA AİT DEĞİL Kİ, HEP BAY RED-KİT'İN HİZMETİNDE.

RED - KİT.

DURABİLİRSİN, DÜLDÜL! GERİ KALAN YOLU, YÜRÜRÜM BEN ARTIK...

TABİİ, 2 MET. RELİK YOLU YÜRÜMEK İŞ Mİ? BİR KAÇ MİL KOŞTUK!

PAN!

ŞU DİZGİNLERİ DE BU KADAR SERT ÇEKME, BAK ZAVALLI DUDAKLARIM ÇATLADI

HADİ, HADİ SAKIN OL! AL ŞU PARAYI DA, GİT BİRAZ KENTİ GEZ, MORAL ALIRSIN.

RED-KİT? BEN SAMUEL SWEETTEARS. DAVETİMİ KABUL ETTİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜRLER. YOLCULUĞUNUZ NASIL GEÇTİ?

PROBLEMSİZ

...KABİLİYETSİZ BECERİKSİZ ...BÜTÜN MESELE BU İŞTE!

NEREDE SİZİN ŞU DEHŞET ÇOCUKLARINIZ?

PAN! PAN! PAN! PAN!

ER SUNUCUZ BÖYLE Mİ GEÇİYOR?

MAALESEF!

GİRİN!

BİLİYORUM, JOHN LONGHORN, BİLİYORUM!.. AMA BİR ADIM DAHA ATARSANIZ, DURDURMAK ZORUNDA KALACAĞIM, İNEKLERİNİZİ, ÇOCUKLARIMIN ATEŞ ALANINDA OTLATIP, ANTREMANLARINA ENGEL OLUYORSUNUZ.

DİNLEYİN, AMA.

SIZIN ÇOCUKLARINIZ BATIYA ATEŞ EDIYORLAR, BENIM SÜRÜMSE 1 MIL DOĞURA! BUNA NASIL AÇIKLAYACAKSINIZ.

AMAN!

BURADA, EPEYCE IŞIM VAR GÖRDÜĞÜM KADARIYLA

VE BEN SIZE, O KADAR DA SÜRÜNÜRDEN AYRILMAMANIZI TEMBIH ETMIŞTIM!

GELIN, RED-KIT! SIZE HARIKA ÇOCUKLARIMA TANIŞTIRAYIM.

SHERIF

BAYLAR, IŞTE YENI ÖĞRETMENINIZ SAYIN RED-KIT.

ILK DERSIMIZ, ATEŞ ETME! IYI OLDUĞUNUZA INANIYORUM ŞIMDI DE BANA, NIŞAN TAHTANIZI GÖSTERIN!

IŞTE ORADA.

IYI, YALNIZ, BIRAZ BEKLEYECEKSINIZ. KENTTE ALIŞVERIŞ YAPMAM GEREK.

YOKLUĞUMDAN ISTIFADE EDEREK DINLENEBILIRSINIZ.

ARTIK BAŞLAYABILIRIZ.

?!?

ATEŞ!

PAN! PAN! PAN!

DEVAM EDECEK

Bilmece Bulmaca

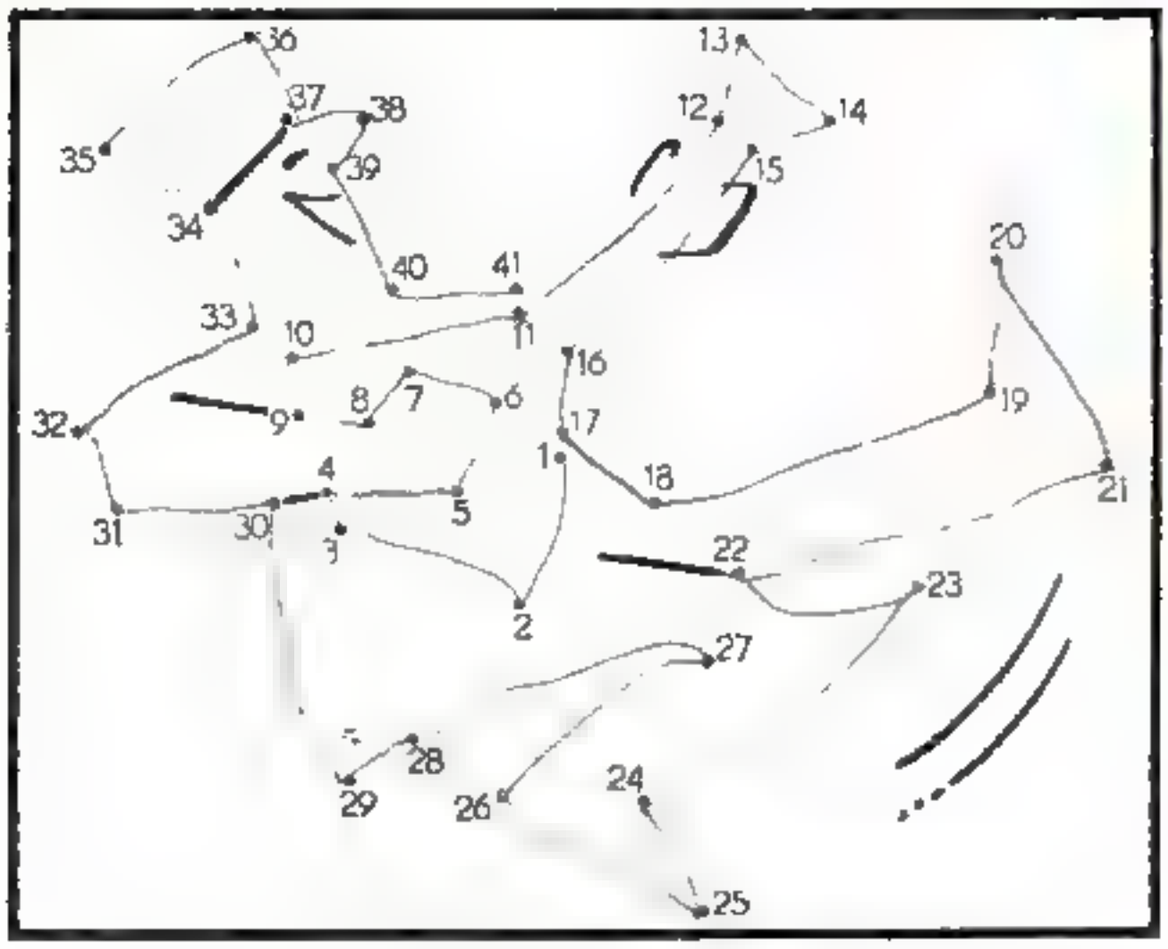

Noktaları birleştirelim. Bakalım ortaya ne çıkacak?

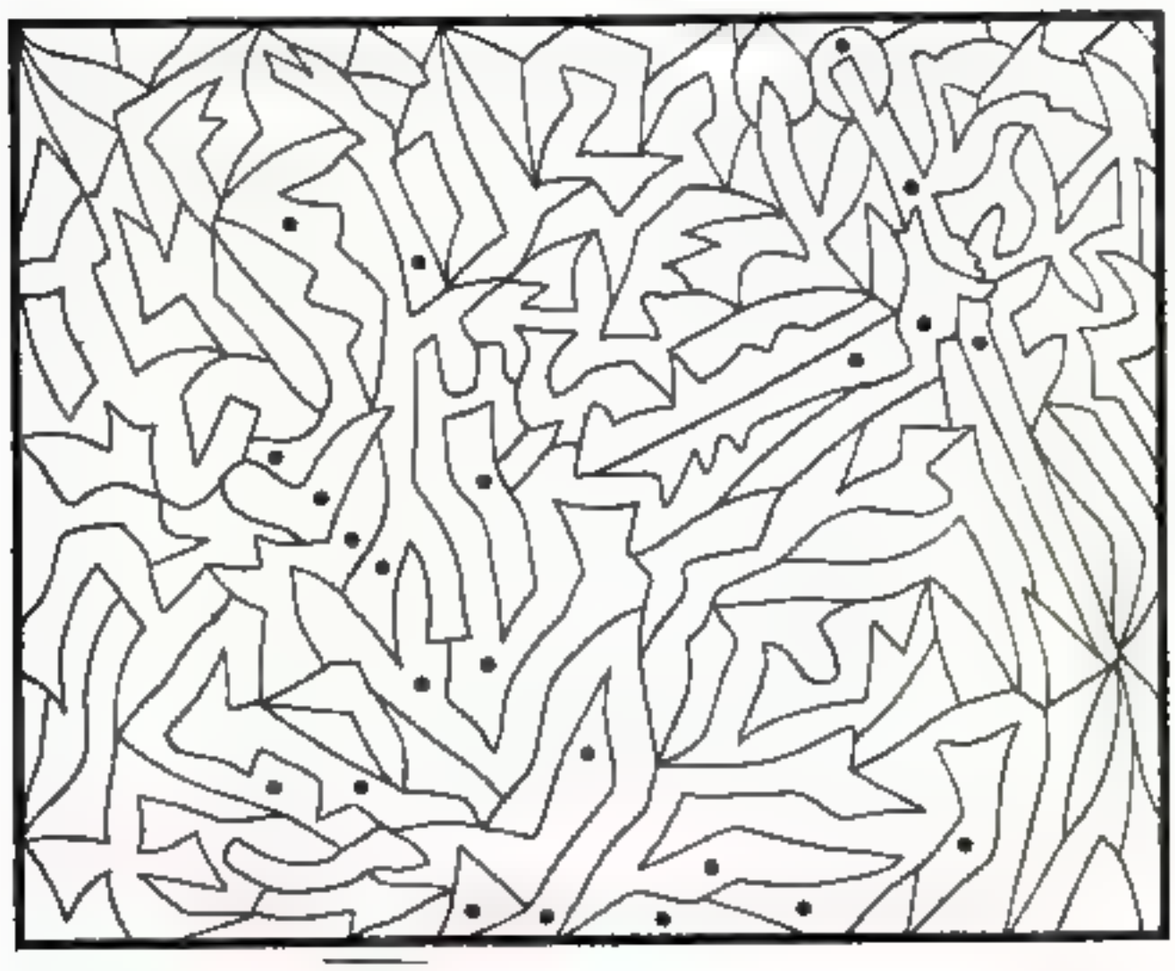

Noktalı yerleri boyayalım. Bakalım ortaya ne çıkacak?

Yanıtlar 7 64. sayfada

GARİPLİKLER: Yukarıdaki resmi çizerken ressamımız çok dalgınmış. Tam yedi tane yanlışlık yapmış. Acaba onları bulabilir misiniz?

8 FARK

Aşağıda iki resim görüyorsunuz. İlk bakışta ikisi de birbirinin aynı, öyle değil mi? Ama dikkatle bakarsanız arada tam sekiz fark bulacaksınız. Resimler bizden, bulması sizden.

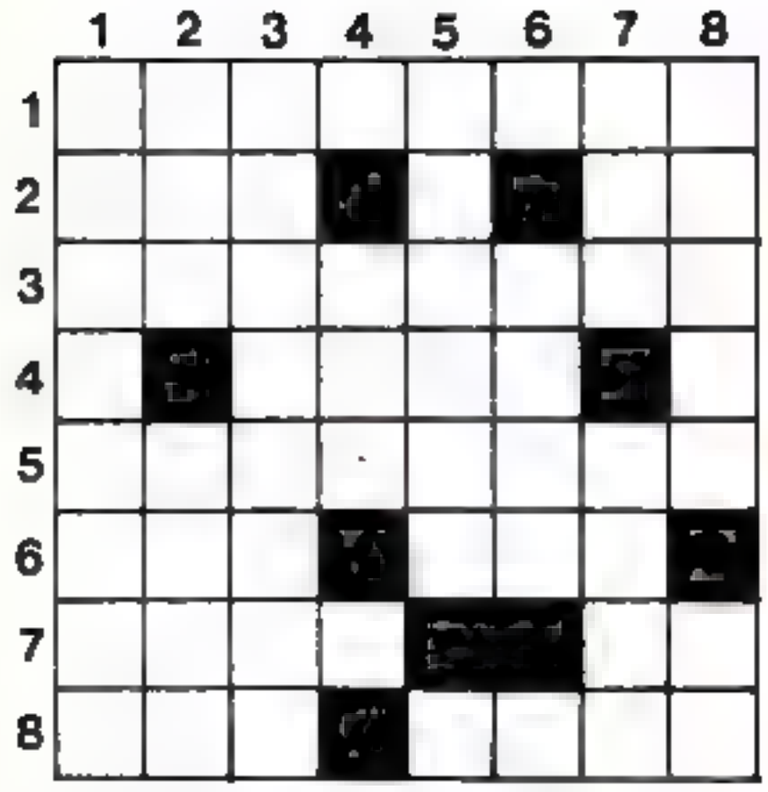

SOLDAN SAĞA: (1) Özel dönemi olan sanat gosterisi. (2) Karışık renkli — (tersi) Utanma duygusu. (3) Gerçeğe yakın, aşağı yukarı anlamında bir kelime. (4) Bir çiçek adı. (5) Bir ulusun öteden beri yaşamakta olduğu yer, yurt. (6) Çölden esen sıcak bir rüzgâr adı — Bütün. (7) Komşu bir ülke — Beyaz. (8) (tersi) Bir kümes hayvanı — Bir hayvan adı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: (1) İşe yaramayan, yararsız. (2) Bir göz rengi — Kaba haykırış. (3) Gizlenmek. (4) Yanardağın ağzından çıkan erimiş madde. (5) İşlenip ortaya konulan şeyler. (6) (tersi) Odun, kömür gibi maddelerin yanarak oluşturdukları ısı, ışık. (7) Bal yapan böcek — Gaye, erek. (8) Fakat, ama — Bir bağlaç

LABİRENT: Sol üst köşedeki kelebeğe, alttaki çiçeğe ulaşabilmesi için yardım edebilir misiniz?

POLİS DOSYASI

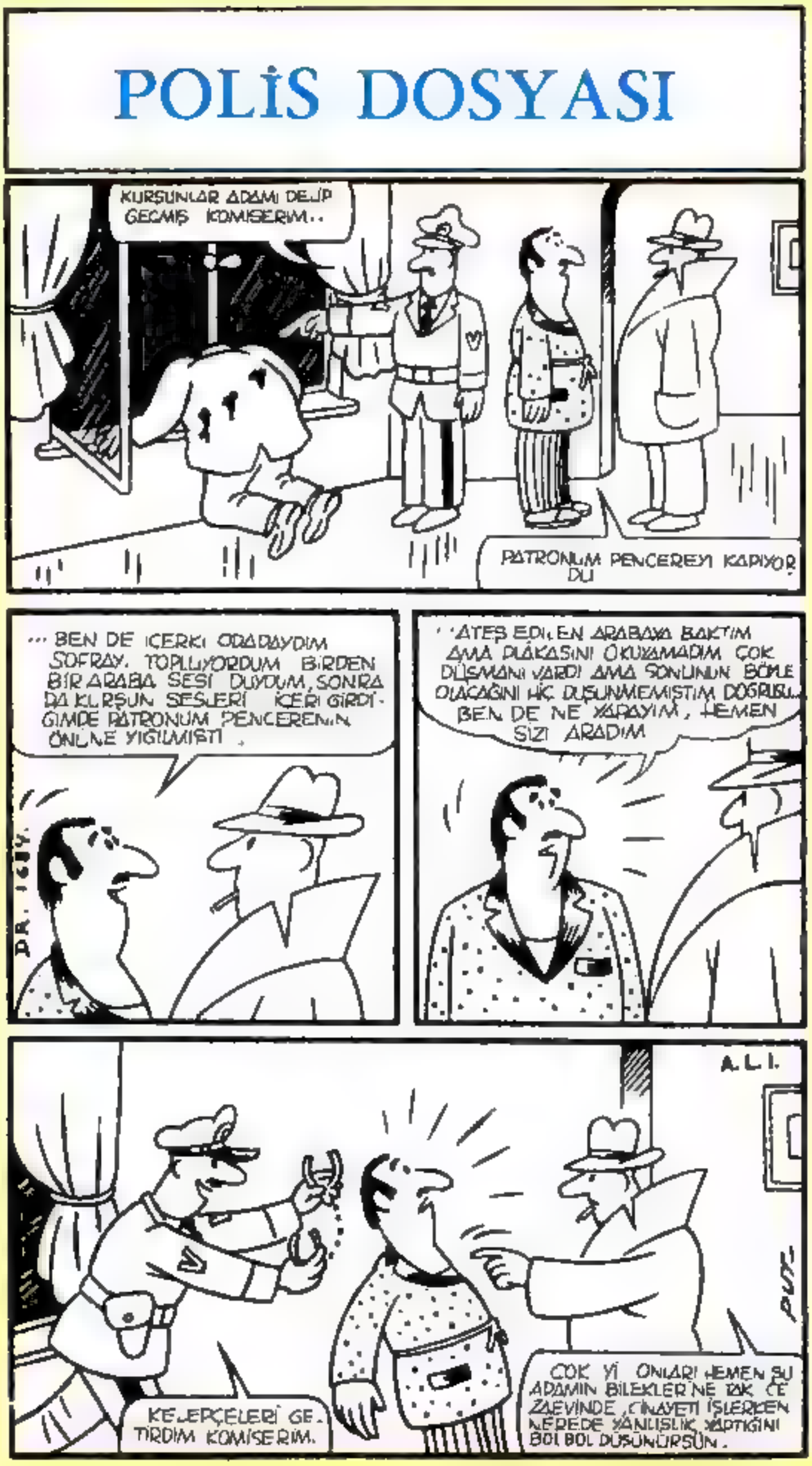

Komiser acaba adamın patronunu öldürdüğünü nasıl anladı?

RAKAMLAR

Yandaki boş karelere 1'den 15'e kadar rakamları öyle yerleştirelim-ki, yukarıdan aşağı ve soldan sağa toplamları 26 olsun

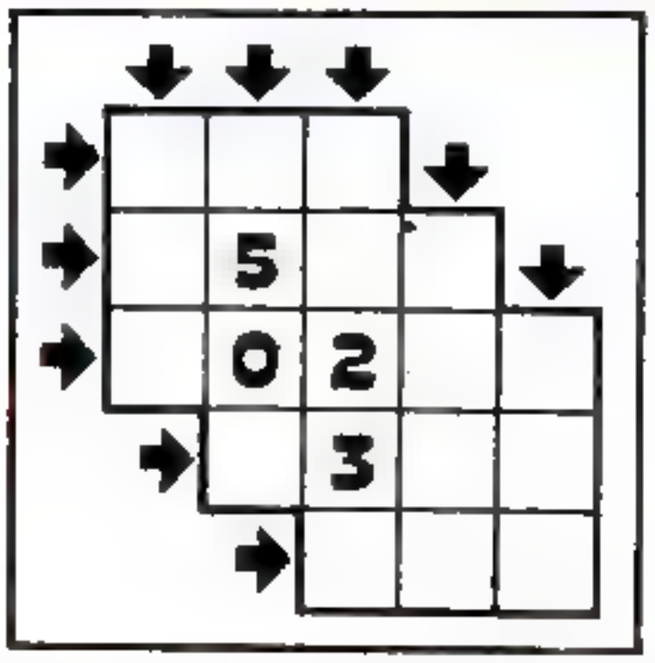

HER HAFTA BİR KONU

KAYNAÇ

Dünyamızın doğal kaynakları

Etkinliğe zaman zaman geçen sıcak su kaynakları kaynaç (gayzer) adıyla tanımlanır.

Kaynaçlar fışkıran su kaynaklarıdır. Bazı sıcak su kaynakları yüzeye, daha ötesi gökyüzüne doğru fışkırırlar. Fışkıran kaynar sular, çevresine buhar salar ve bir süre sonra dururlar. Kaynaç, suları yeraltından getiren doğal tünelin biçiminden yüzeye çıkar. Bir kaynaç tüneli hem bükümlüdür hem de çoğu kez kolları vardır. Kayaların arasından sızan sular, geçitleri aşarak önce tünelin dibinde toplanır, daha sonra geçitlere dek yükselir. Tünel ne kadar derinse çevredeki kayalar o derece sıcak olur. Bu nedenle dipteki su, en sıcak sudur. Sıcak su genleşir, yoğunluğu azalır ve yüzeye ulaşır. Kaynaçın biçimi, bu ısı iletim akımlarını engeller. Bu nedenle tünelin dibindeki su daha fazla ısınır. Sürekli olarak kaynaçın kanallarına giren su, çevredeki kayalar tarafından ısıtılır. Tünel dolunca, dipteki basınç yükselir. Su 100° C'nin üstüne çıkıncaya dek kaynayamaz. Sonunda su, kaynaçın belirli bir yerinde kaynamaya başlayacak kadar ısınır. Kaynaç ağzından boşalan su ve buhar, kaynaç tünelinin her yerinde basıncın düşmesine neden olur. Bu nedenle tünelin her yanındaki sular büyük bir hızla kaynamaya başlar ve kaynama noktasını da aşarak bir patlamaya dönüşür. Tüm su kitlesi buharlaşarak, tünelin ağzından dışarı fırlar.

Büyük bir kaynaçta boşalma süresi yarım saat kadar sürebilir. Boşalan su soğurken, ayrışan tuzlar kaynaçın ağzına çökelir.

Buzlar ülkesi anlamına gelen adına karşın kaynaç, İzlanda'nın en önemli özelliklerinden biridir ve doğal sıcak su kaynaklarıdır. İzlanda'nın başkenti Reykjavik yakınında sürekli bulunan sıcak su, kalorifer gereksinmesinde kullanılmak için borularla kente getirilir. Bu suyla serlerde muz da yetiştirilir. Amerika ve Yeni Zelanda, İzlanda'dadan sonra öteki kaynaç ülkeleri sayılabilir.

MEKTUP ARKADAŞI

Türkiye'nin her yöresinden yeni arkadaşlar edinmek ister misiniz? Bize adınızı, adresinizi, nelerle ilgilendiğinizi kısaca yazın. Bu köşede yayımlayalım..

- İLKGÜN ŞEN: Yaşım 11. Spor yapmayı, kitap okumayı, müzik dinlemeyi severim. Şiir ve öykü yazarım. Yazışacağım.
  Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 Salihli – MANİSA
- CİHANGİR SABAH: Yaşım 14. Pul biriktirirım. Futbol oynamayı, kitap okumayı ve gezmeyi severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Pazar Mah. Mukayyidzade Sok No: 50 K. 2 SAMSUN
- YEŞİM SOLMAZ: Yaşım 11. Kart biriktirirım. Hayvanları ve gezmeyi çok severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Ataköy 4. Kısım T.O 155 D. 14 Bakırköy – İSTANBUL
- HÜSEYİN GÜLER: Yaşım 14 Ortaokul öğrencisiyim. Boş zamanlarımda kitap okur, ders çalışırım. Yazışacağım.
  Adres: Dörtyol Pazariçi Serince Sok. No: 15 Gaziosmanpaşa – İSTANBUL
- YASEMİN YILDIRIM: Yaşım 13. Müzik dinlemeyi, fotoğraf çekmeyi, gezmeyi severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Ankara Cad. Yeni Mah. No: 1 Pamukova – SAKARYA
- VİCDAN AYDIN: Yaşım 9. Boş zamanlarında kitap okur spor yaparım. Kart biriktirirım. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Turan Mah. 368 Sok. No: 27 K. 3 Nazilli – AYDIN
- ÖZLEM ÖKMEN: Yaşım 11. Pul biriktirirım; Basketbol oynamayı severim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Karabaşlı Mah. Zafer Sok. No: 3 SİVRİHİSAR
- ERTAN DAL: Yaşım 15. Kitap okumayı, müzik dinlemeyi severim. Futbol ve basketbol oynarım. Yaşıtım arkadaşlarla yazışmak istiyorum.
  Adres: Pirömer Mah. Şehit Kamil Atalay Sok. No: 5 Ereğli – KONYA
- YEŞİM GEÇER: Yaşım 11. Basketbol ve masa tenisi oynarım. Kart biriktirirım. Bisiklete binmeyi severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: 149. Sok. No: 15 Çınar Ap. D. 17 Basınsitesi – İZMİR
- CENGİZ KEŞLİ: Yaşım 15. Gezmeyi, kitap okumayı, bisiklete binmeyi, spor yapmayı severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Fındık Pınarı Köyü Cancık Lokantası MERSİN
- HÜLYA BOZKAYA: Yaşım 13. Boş zamanlarımda kitap okur, müzik dinlerim. Pul, peçete, yabancı para biriktirirım. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Mithatpaşa Cad. Begonya Sok. No: 3/3 Balçova – İZMİR
- HASAN DEVECİ: Yaşım 12. Pul biriktirirım. Müzik ve sporla ilgilenirim. Yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
  Adres: Turan Mah. Turan Cad. No: 11 K. 2 Sarayköy – DENİZLİ
- ARZU ÜNSAL: Yaşım 9. Pul ve kart biriktirirım. Müzik dinlemeyi, tenis oynamayı severim. Yazışmak istiyorum.
  Adres: Santral Durak Ömerpaşa Sok. Uzay Ap. 11/5 Göztepe – İSTANBUL
- HAKAN CANTINAZ: Yaşım 11. Pul ve para biriktirirım. Müzik dinlemeyi, yüzmeyi severim. Çeşitli kentlerden arkadaşlarla yazışmak istiyorum.
  Adres: Valikonağı Cad. Hacı Mansur Sok. Saraf Ap. D. 5 Nişantaşı – İSTANBUL

YANITLAR

- 8 FARK: (1) Öndeki iki perdenin arası. (2) Arka koltuğun çizgisi. (3) Kadının öndeki ayağı. (4) Kadının bileğindeki bilezik. (5) Üst taraftaki tekerleğin ortası. (6) Tamponun üzerindeki çizgi (7) Garajın sağ duvarının kalınlığı (8) kadının elbisenimn yakasının arka çizgisi.

- GARİPLİKLER: A - 3: Para kutusundan çıkan kuşlar. B–7: Sigara tablasındaki tabancalar, C – 5: Oyun masasındaki küçük kutu. C/D – 3: Kafasına tahta çakılmış adam. D – 6: Kadının elindeki domuz, E 3/4: Adamın piposundan çıkan dumanlar, E–7: Masanın üzerindeki zarlar.

- KARE BULMACA: Soldan sağa: (1) Festival. (2) Ala – Ra. (3) Yaklaşık. (4) Lale. (5) Anavatan. (6) Sam Tam. (7) Irak – Ak. (8) Zak Keçi.
  Yukarıdan aşağıya: (1) Faydasız. (2) Ela – Nara. (3) Saklamak. (4) Lav. (5) İmalat. (6) Şeta. (7) Arı – Amaç. (8) Lakın - Kı.

- POLİS DOSYASI: Adam, patronuna bir arabadan ateş edildiğini söylemişti. Ama o kadar uzak yerden atılan kurşunların patronunun vücudunu delip geçmesi olanaksızdı. Ayrıca camların da kırık olması gerekirdi...

- RAKAMLAR: 2 – 15 – 9, 9 – 5 – 12 – 0, 15 – 0 - 2 - 6 3,6 - 3 5 12,0 – 15 – 11.

OKURDAN OKURA

Bu sizin sayfanız... Şiirlerinizi, yazılarınızı, resimlerinizi ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz.

UÇAK

Sen bir hava taşıtısın
Kuş gibi uçarsın
Ben sana binmeğe korkarım
Sen havada minnacık görünürsün
Ama yere indiğin zaman
Çok büyüksün.

OKŞAN DURUMER

Resim: AYTEKİN ÖZBOYACI

AH ŞU BÜYÜKLER !

Ah şu büyükler
Oyun oynama!
Soğuk su içme !
Fazla konuşma !
Sen karışma !
Ayak altında dolaşma !
Ya ne yapsın küçükler ?

MELTEM KIVRAK

NEDEN YANMIŞ?

Adamın biri iki kulağı da yanmış bir halde doktora geldi. Doktor duruma pek şaşırmıştı:

— Nasıl oldu da kulaklarınızı yaktınız diye sordu?

Adam anlatmaya başladı:

— Pantalonumu ütülüyordum. Birden telefon çaldı. Telaşla telefon ahizesi yerine ütüyü kulağıma dayamışım.

→ Peki ya diğer kulağınızı nasıl yaktınız?

— Onu mu?.. Kendime ambulans çağırırken!

KEMAL EROL

ATA'M

Ey Ata'm, sen miydin yıllar öncesinde karanlık dünyamıza doğan güneş? Sen miydin yüzümüzü tüm dünyanın önünde aklaştıran? Sen miydin gönüllere devrim, iyilik, dostluk tohumları eken?

Ektiğin tohumlar yeşerdi. Fidan oldu, onu da geçti çok, çok büyüdü. Ama sulanmadı. aşılanmadı, toprağı tazelenmedi. Hâttâ hâttâ zararlı bitkiler ekildi çoğumuzunkine...

Gel Ata'm, gel de gör kahvehanelerimizi. Günümüzün en geçerli binalarını. Gel de gör orada dolup taşan kalabalığı, orada pantolon eskitenleri gör. "Hani nerede labaratuvarlarınız, hani nerede temiz, dürüst, ucuz iş gören hastahaneleriniz, nerede yüksek okullarınız, üniversiteleriniz" diye sorma Ata'm. Yanıtımız yok!.. Yüksek okullarımız var ama az. Hastahanelerimiz de var, ama onlar da hem az hem dediğin türden değil çoğu... Bir şey söyleyeyim mi? Bizde en çok ne var, biliyor musun Ata'm? Hapishaneler...

Onlar var ya onlar, hiç boş kalmazlar. Sık sık müşteri bulurlar. Sana bir sır daha vereyim. Bazıları var içimizde; kandırmaya çalışırlar bizi, gençlerimizi, oraya göndermek için. Bizi bizle çalıştırır, "vur-kır, soy-kaç, öldür-acıma", diye bar bar bağırırlar içimize. Bazen kanıp da hapishanelere müşteri olduğumuzda onlar ereklerine ulaşmış bir biçimde, rahat rahat kasılırlar oturdukları yerde...

Bu gençlerimizin derdi... Bir de çocuklarımız var; dilenciliğe, hırsızlığa, çalışmaya zorlanan, ya da zorunlu kalan çocuklarımız. Gördüğümüzde "vah, vah zavallı" deyip de başka bir şey yapmadığımız kimsesiz çocuklarımız, yoksul çocuklarımız... Onlar da vardır bu tatsız, tuzsuz çorbanın içinde.

Sorunlarımız hiç bitmedi, sana saymakla da bitmez Ata'm. Şimdi sana bir şey söylesem hem üzülür, hem de beni ayıplarsın. Biz, daha doğrusu bazılarımız açız da. Öyle pahalı ki her şey... Gelirle gideri bir teraziye koyduğumuzda, giderden kısıyoruz. Zorunluyuz; çünkü ikisi eşit olmalı. Kıstıkça aç, çıplak kalıyoruz. Hâttâ "Giyim, Kuşam Devrimi"ni yaratmasaydın dediğimiz zamanlar bile oluyor sana. O zaman bir kara çarşaf ya da bir şalvarla, bir eeket, bitiriverirdik giyim işini, diyoruz. Ama o da olmaz ve olmuyor da...

Ya Ata'm, böyleyiz artık biz. Bu Türkiye bırakıp gittiğin Türkiye değil.. Onu bu duruma soktular. Her geçen gün hastalığımız ağırlaşıyor. İyileşmek isteyen çok, iyileştiren yok. Ama biz elele versek, direnşek bu düzene karşı.. Ayağa bir kalksak, bir yürüsek... O zaman sorun kalmaz, durmayız artık. Ama bizi öyle çökertmişler ki, doğrulamıyoruz...

Artık sen de yardım edemezsin bize. Ama beni dinlediğin için sağol. İçimi döktüm sana, anlattım derdimi, DERTLERİMİZİ Ata'm..

AYSUN BİLGEN

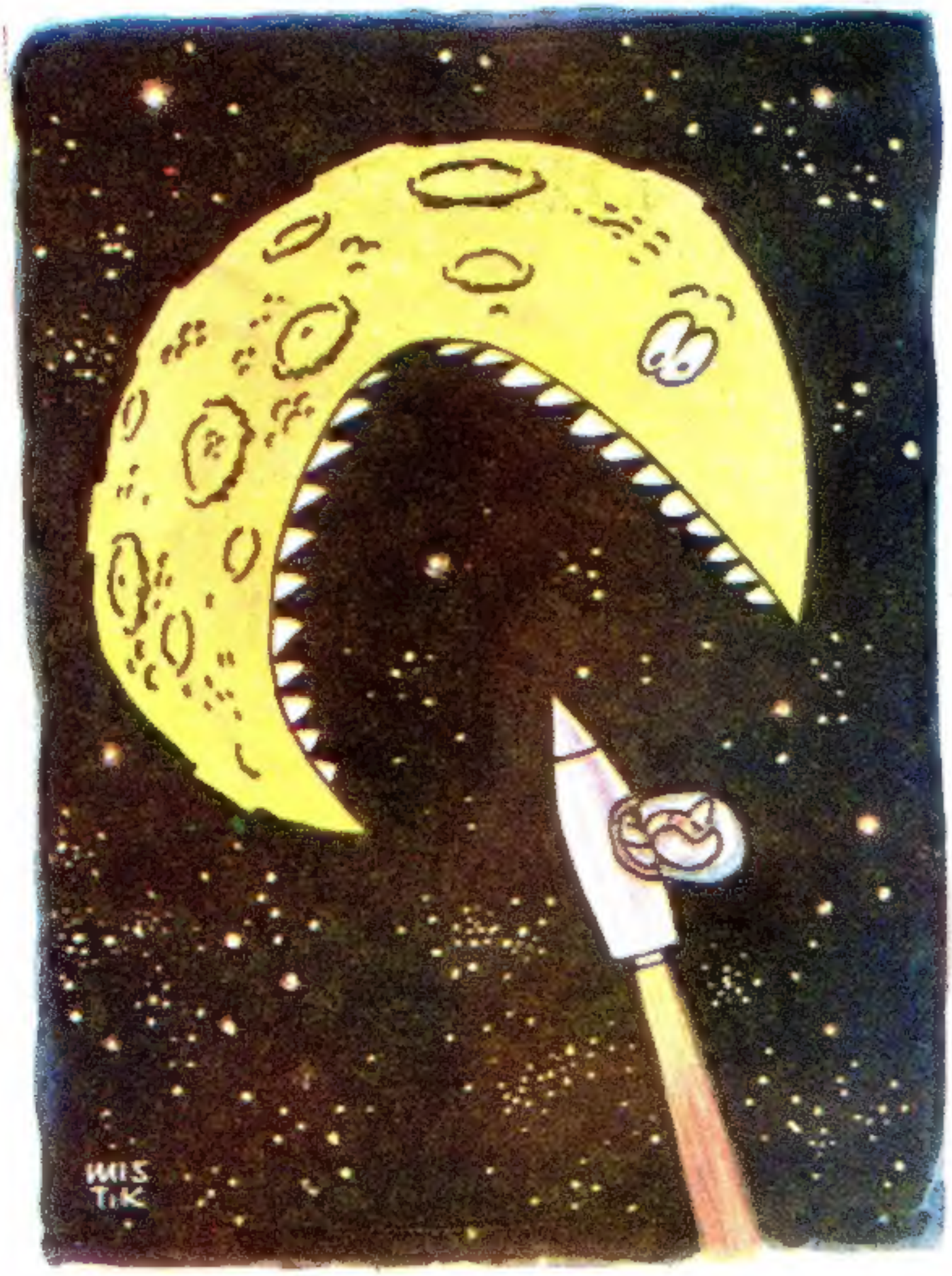

YAZISIZ

FIKRALAR

MERAK

İki küçük memur konuşuyorlardı:

— Eline müdür ayhğı geçse ne yapardın?

— Bilmiyorum ama, müdürün eline benim aylığım geçse ne yapardı, çok merak ediyorum?

KİMDİR?

Küçük Ayşe, babasına sordu:

— Babacığım avukat kimdir?

— Kızım, avukat bir insanı denize girmeyi razı ettikten sonra, giysilerini alıp kaçan adamdır.

GECE BEKÇİSİ

— Gece bekçiliği için mi bize başvuruyorsunuz?

— Evet efendim.

— Çetin bir iş bu, bilginiz var mı? Başarılı olacağınıza bize nasıl bir garanti verebilirsiniz?

— Efendim, en küçük bir gürültü olunca hemen uyanıveririm. Uykum çok hafiftir.

BAŞKA

Küçük Ahmet, arkadaşı Oktay'la okula giderken, birden sevinçle bağırdı:

— Yaşasın!.. Dün öğretmen, "Güneş de açsa, yağmur da yağsa, yarın sınav yapacağım," demişti...

Oktay, merakla sordu:

— Peki, sevinecek ne var?

Ahmet, arkadaşını yanıtladı:

— Görmüyor musun, kar yağıyor!

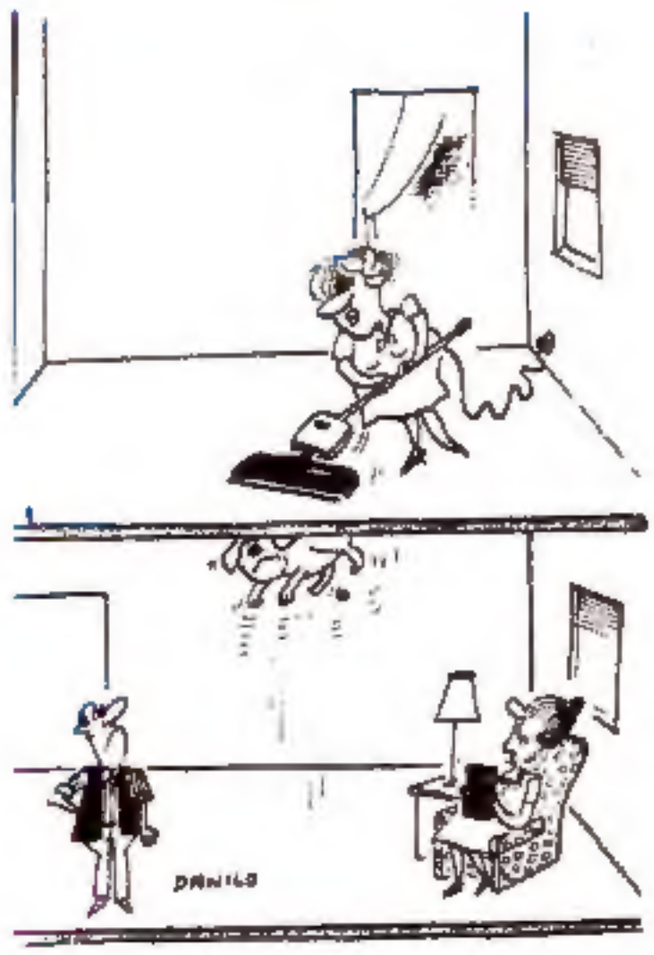

YAZISIZ

süreyya berfe

MATEMATİK

Milliyet
YAYINLARI

Yardımcı Kitaplar dizimizin üçüncüsü olarak, ilkokul dördüncü ve beşinci sınıflar için yararlı bir yapıtı, MATEMATİK'i sunuyoruz. Bu kitapta, aritmetik ve geometrinin temel ilkeleri, kolayca anlaşılabilecek arı bir dille ve bol örneklerle verilmiştir. Konuların daha iyi bir biçimde kavranması için, her bölüm, problemlerle zenginleştirilmiştir. Ortaokul sınavlarına hazırlanırken masanızdan ayırmayacağınız bu kitapta işlenen konulardan bazıları şunlardır: Tamsayılar, Dört İşlem, Ondalık Sayılar, Bayağı Kesirler, Ölçüler, Ticaretle İlgili Hesaplar, Eşyalar – Cisimler – Şekiller, Çizgi – Yüzey – Nokta, Doğrular, Üçgenler, Açılar, Dörtgenler, Çokgenler, Prizmalar, Daire, Silindir, Piramit, Küre, Koni... Her bölümün sonuna, Bilgi Testi de eklenmiştir.

Babanıza söyleyin, doğum günüzde sizi milyoner yapsın.

"Doğum günümde
milyoner olmak istiyorum" deyince
babanız sakın şaşırmasın.

Size armağanlar, oyuncaklar alacağına
Pamukbank'a gitsin, sizin adınıza
Milyonerlik Hesabına on bin lira yatırsın.

Bu para büyüsün, çoğalsın
milyon olsun.

Siz de yeni yaşınıza basarken
milyonerliğe de ilk adımınızı atın...

PAMUKBANK
"iyi bankadır"

PAMUKBANK'IN MİLYONERLİK HESABI

On bin liradan başlayarak
dilediğiniz miktarda parayla
dilediğiniz sayıda hesap açtırıyorsunuz.
özel Milyonerlik Cüzdanını alıyorsunuz.
Paranız her yıl %24,5 faiz kazanıyor ve
belli bir sürenin sonunda milyon oluyor.
Biraz daha beklerseniz,
iki, üç milyona varıyor.

Ayrıntıları öğrenmek ve
Milyonerlik Hesabı açtırmak için
Pamukbank şubelerine başvurun.
Özel, kırmızı Milyonerlik Cüzdanınızı alın.